

سه شنبه

۲۳ آبان ۱۴۰۲
۲۹ ربیع الثانی ۱۴۴۵
۱۴ نوامبر ۲۰۲۲

سال سی و پنجم شماره پیاپی ۲۷۶۵ • دوره جدید سال دهم شماره ۲۴۴۷ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

نباید جنگ در منطقه گسترش یابد

سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران با محکوم کردن استمرار جنایت‌های رژیم صهیونیستی علیه مردم غزه با حمایت آمریکا گفت: رژیم صهیونیستی با موشک و دیگر سلاح‌ها در حال حمله به بیمارستان‌ها است. ناصر کنعانی در واکنش به اظهارات اخیر آمریکا مبنی بر اینکه در پاسخ به اقدامات گروه‌های نیابتی ایران اقداماتی را در سوریه انجام می‌دهد و برخی از مقرهای وابسته به ایران را مورد هدف قرار خواهد داد و همچنین ادعاهای آمریکا مبنی بر اینکه ایران به دنبال ایجاد تنش در منطقه است، تصریح کرد: جمهوری اسلامی ایران به دنبال تنش در منطقه نیست و از آغاز بحران مورداشاره جمهوری اسلامی ایران در مذاکرات منطقه‌ای و بین‌المللی خود بر این موضوع تأکید کرده که باید این جنگ ظالمانه و جنایت‌های رژیم صهیونیستی علیه مردم غزه پایان پیدا کند و نباید جنگ در منطقه گسترش یابد.

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

مشکلات صنعتی ریشه‌دار را بررسی کرد

صنعت قطعه در برزخ تامین مالی

و تامین قطعات داخلی و خارجی از سوی خودروساز موجب کاهش بهره‌وری نیروی کار و ماشینی‌ات تولید و در نهایت افت تولید در صنایع قطعه‌سازی و خودروسازی خواهد شد؛ بر این اساس دولت باید راهکارهایی سریع و در عین حال کارآمد ارائه کند تا این صنعت مهم و حیاتی را از برزخ مشکلاتی که در آن گرفتار شده، نجات دهد.

مضاعفی را بر دوش این صنعت گذاشته‌اند. امروز بیش از ۱۵۰۰ قطعه‌ساز در زنجیره پایین‌دستی صنعت خودرو حیات اقتصادی دارند که رفع موانع تولید و تلاش برای پرداخت معوقات آنها می‌تواند ضمن بومی‌سازی فناوری‌های نوین تولید، به تحقق شعار حمایت از کالای ایرانی نیز منجر شود. ادامه کمیود نقدینگی و عدم‌توان پرداخت مطالبات قطعه‌سازان

قطعه‌سازی به‌عنوان یکی از صنایع مادر و تامین‌کننده نیاز خودروسازان در شرایط کنونی اقتصاد با مشکلات گوناگونی از جمله نبود نقدینگی و افزایش سرسام‌آور نرخ مواد اولیه و عدم تخصیص ارز مواجه است. این در حالی است که مشتریان قطعه‌سازان از جمله شرکت‌های خودروسازی با عدم ایفای تعهدات خود، ضمن کاهش حجم نقدینگی، بار

راهکارهای کاهش خلط آلاینده‌ها را بررسی کرد

آلودگی، آورده اقتصاد بیمار

سرمقاله

هزینه‌های اقتصادی
عدم رعایت قوانین
راه‌نمایی و حمل‌ونقل

گفت‌وگوها

بازی برد-برد
در محدوده معدنی

همچنان رکود تورمی
حاکم است

گزارش‌های روز

واقعیت بازار مسکن
چیز دیگری است!

طرح هوشمندسازی به بحران گاز پایان می‌دهد؟

چالش کمیود گاز در ایران هر سال عمیق‌تر می‌شود، تاجایی‌که اکنون به یک بحران تبدیل شده‌است. زمستان‌ها در اوج مصرف، به‌دلیل اولویت مصارف خانگی، گاز برخی صنایع قطع و آسیب‌ها و زیان سنگینی به این بخش وارد می‌شود و حالا برپایه گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس به‌زودی کسری گاز ایران از فصل سرما هم فراتر می‌رود و به همه فصول سال خواهد رسید. اصل مهمی که دولت در این مدت بارها بر آن تأکید داشته و در گزارش‌های گوناگون هم به این موضوع پرداخته و آن را از جوانب گوناگون بررسی کرده‌ایم، بهینه‌سازی مصرف انرژی است. یکی از راهکارهای پیشنهادی برای مصرف بهینه، هوشمندسازی مصرف انرژی است که به‌اعتقاد کارشناسان، در کنار راهکارهای دیگر می‌تواند مشکل گشا باشد.

جناب آقای دکتر محمد المصطفی
ریاست محترم سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز

با کمال مسرت و افتخار انتصاب جنابعالی را به سمت ریاست سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز که سمبل بارزی از توانایی‌های ارزشمند و تلاش‌های خستگی‌ناپذیر جنابعالی می‌باشد تبریک عرض نموده، امید است در سایه الطاف الهی در پیش‌برد اهداف جامعه صنعتی البرز موفق و سربلند باشید.

شرکت آسفالت کردان

جناب آقای دکتر محمد المصطفی
ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز

نوید مسرت بخش انتصاب شایسته حضرت‌تعالی را به عنوان ریاست سازمان صنعت و معدن و تجارت استان البرز تبریک گفته، از درگاه ایزد منان دوام توفیقات شمارا برای خدمتی سرشار از شور و نشاط در جهت شکوفایی صنعت البرز خواهیم.

شرکت فار آب (میر میثم مصطفوی)

تجدید مناقصه عمومی
خرید یک دستگاه موتور لودر دوسان ۴۲۰

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد خرید یک دستگاه موتور لودر دوسان ۴۲۰ برای کارخانه خود، واقع در استان کردستان را به تامین‌کننده واجد شرایط واگذار نماید. لذا تامین‌کنندگان واجد شرایط می‌توانند جهت دریافت اطلاعات بیشتر با شماره ۰۲۱-۲۷۶۴۵۳۰۸ تماس گرفته و یا به آدرس اینترنتی www.sabanour.com قسمت فراخوان - مناقصه مراجعه نمایند و پاکات خود را مطابق شرایط مناقصه با ورود به سامانه تامین‌کنندگان صبانور بصورت در بسته مهر و موم شده، از تاریخ درج آگهی تا تاریخ ۱۴۰۲/۰۹/۰۸ به آدرس سعادت‌آباد نرسیده به خروجی هاشمی‌رفسنجانی شرق - خیابان ۲۶ (حق‌طلب غربی) پلاک ۴۹ - طبقه سوم (دبیرخانه) تحویل نمایند. مناقصه‌گزار اختیار کامل در زمینه رد یا قبول هر یک یا تمامی پیشنهادات را داشته و هیچگونه ادعا و اعتراضی در این زمینه مسموع نخواهد بود و به پیشنهادهای مشروط، مبهم و فاقد ضمانت شرکت در مناقصه و همچنین به پیشنهادهایی که بعد از مدت مقرر در آگهی واصل شود ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

جناب آقای مهندس محسن رستمی
سرپرست محترم سازمان صنعت، معدن و تجارت استان قزوین

حسن انتصاب جنابعالی به سمت سرپرست سازمان صنعت، معدن و تجارت استان قزوین که بیانگر توانمندی، کاردانی و شایستگی شما در عرصه‌های مدیریتی و خدمت‌صادقانه به نظام و میهن اسلامی می‌باشد را صمیمانه تبریک عرض نموده و رجای واثق داریم در سایه تدابیر جنابعالی شاهد رشد و شکوفایی بخش صنعت در استان باشیم، موفقیت بیش از پیش جنابعالی را از درگاه خداوند سبحان مسئلت داریم.

شرکت صنعتی شوفاز کار

آگهی مزایده شماره ۰۰-۴۷۲-SI

شرکت فولاد سیرجان ایرانیان در نظر دارد ضایعات غیرتولیدی موجود در مجتمع معادن، کنسانتره و گندله‌سازی شرکت فولاد سیرجان ایرانیان را مطابق جدول ذیل از طریق مزایده عمومی به فروش برساند. لذا از تمامی داوطلبان دعوت به عمل می‌آید به منظور خرید اسناد مزایده پس از واریز مبلغ ۱۰۰۰۰۰۰۰ ریال به حساب شماره ۱-۶۷۶۷۶۷۷-۸۶۰۰-۳۰۷ نزد بانک پاسارگاد شعبه میرزای شیرازی به نام شرکت فولاد سیرجان ایرانیان همراه با فیش واریز و معرفی‌نامه از تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۵ لغایت ۱۴۰۲/۰۸/۲۷ به دفتر شرکت فولاد سیرجان ایرانیان مراجعه نموده و پیشنهادات خود را به صورت کتبی بر اساس اسناد مزایده حداکثر تا پایان وقت اداری ۱۴۰۲/۰۸/۲۹ به دفتر این شرکت ارائه دهند. لازم به ذکر است بازدید قبل از ارائه پیشنهاد قیمت الزامی می‌باشد و امکان بازدید بدون دریافت اسناد فیزیکی وجود ندارد. امکان شرکت در هر آئتم مزایده به صورت جداگانه وجود دارد و مقادیر ذکر شده به صورت تقریبی می‌باشد که امکان تغییر تا تلورانس ۱۰ درصد وجود خواهد داشت.

ردیف	عنوان	مقدار تقریبی	واحد	ردیف	عنوان	مقدار تقریبی	واحد
۱	آهن کروم‌دار	۳۰۰۰۰	کیلوگرم	۹	رولیک آهنی	۴۰۰۰۰	کیلوگرم
۲	آهن منگنز‌دار	۲۰۰۰۰	کیلوگرم	۱۰	روغن سوخته	۶۵۰	بشکه
۳	چدن	۱۵۰۰۰	کیلوگرم	۱۱	گریس سوخته	۴۰۰	بشکه
۴	لیفت‌ریار و شل پلنت	۳۰۰۰۰	کیلوگرم	۱۲	بشکه خالی آهنی	۱۵۰۰	عدد
۵	مش پلی‌اورتان	۱۵۰۰۰	کیلوگرم	۱۳	پارچه برزنتی	۱۰۰۰۰	کیلوگرم
۶	نوار نقاله (نخدار)	۴۰۰۰۰	کیلوگرم	۱۴	لوله ترلکس	۱۵۰۰۰	کیلوگرم
۷	نوار نقاله (سیمی)	۱۰۰۰۰	کیلوگرم	۱۵	لوله پلی‌اتیلن	۱۲۰۰۰	کیلوگرم

تلفن ضروری: ۰۳۴۳۱۷۴۵۵۰۰ داخلی ۵۷۱۸

دفتر کرمان: بلوار جمهوری اسلامی، خیابان هزارویکشب، کوچه ۱۷، انتهای کوچه سمت راست، ساختمان سیسکو، طبقه هفتم.

دفتر تهران: خیابان ولیعصر، بالاتر از پارک ساعی، خیابان ساعی دوم، پلاک ۶، برج الماس ساعی، طبقه دهم

امور بازرگانی شرکت فولاد سیرجان ایرانیان

فراخوان مناقصه

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در نظر دارد برای درخواست «انجام خدمات جهت تهیه مدارک از وضعیت موجود و باطراحی خطوط فرآوری کنسانتره مجتمع شهرک» از طریق مناقصه اقدام به انتخاب پیمانکار نماید.

محل دریافت اسناد: تهران، سعادت‌آباد، خیابان سعادت‌آباد، خیابان شهید حقی‌طلب غربی (۲۶ غربی)، پلاک ۴۹ - طبقه سوم واحد بازرگانی شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور - کدپستی: ۱۹۹۷۹۶۹۱۲۸

مهلت دریافت اسناد: از تاریخ انتشار آگهی تا ساعت ۱۶ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۹

مهلت تحویل اسناد: ساعت ۱۶ روز دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۱۳

مدارک لازم جهت دریافت اسناد: معرفی‌نامه رسمی همراه با کارت شناسایی و نامه اعلام کتبی نام مسئول، شماره تماس مستقیم و پست الکترونیک سازمانی مناقصه‌گر جهت دریافت و ارسال مکاتبات.

شرایط اولیه شرکت در فراخوان:

- دارا بودن صلاحیت مشاور (معتبر در زمان بررسی اسناد مناقصه) با تخصص «کانه‌آرایی و فرآوری مواد» با حداقل پایه ۲
- سابقه انجام کار مشابه (کار مشابه: حداقل دو قرارداد جهت انجام خدمات طراحی و مهندسی پایه و تفصیلی مربوط به خطوط فرآوری کنسانتره آهن با ظرفیت ۳۰۰ هزار تن در سال و یا بالاتر، و یا یک قرارداد جهت انجام خدمات طراحی و مهندسی پایه و تفصیلی مربوط به خطوط فرآوری کنسانتره آهن با ظرفیت حدود یک میلیون تن در سال و یا بالاتر) در ۱۰ سال اخیر.

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور (سهامی عام)

در نشست انجمن سازندگان قطعه و مجموعه های خودرو و مطرح شد

بدهی سنگین غول های خودروسازی به قطعه سازان

شروین اشیدری: پرداخت مطالبات، یکی از چالش های اساسی قطعه سازان است که به دلیل عوامل مختلف پرداخت آن همیشه با تاخیر است. در کنار این مورد، تامین ماشین آلات قطعه سازی و مواد اولیه نیز با مشکلات بی شماری مواجه است. در مجموع تمام این موارد صنعت قطعه سازی را با بحرانی مواجه کرده که پیش از این نیز هشدارهای لازم درباره آن توسط فعالان این حوزه داده شده بود. در همین راستا و برای بررسی آخرین وضعیت صنعت قطعه سازی نشست خبری در محل انجمن سازندگان قطعات و مجموعه های خودرو با حضور اعضا هیات مدیره و اصحاب رسانه برگزار شد.

یکی از مهم ترین چالش ها افزایش هزینه تامین مواد اولیه داخلی است. به این معنی که مس، فولاد، آلومینیوم و ... حدود ۲۰ تا ۲۵ درصد گران تر از مواد اولیه خارجی به دست ما می رسد که متأسفانه در این زمینه هیچ کس جوابگو نیست. عضو هیات مدیره انجمن با انتقاد از عملکرد دولت نسبت به خودروسازان مونتاژکار گفت: متأسفانه باوجود چالش های موجود در صنعت قطعه به سمت مونتاژ می رویم که در نتیجه آن بسیاری از قطعه سازان تعطیل و این صنعت به مرور زمان منحل خواهد شد، اما در عین حال خودروسازان مونتاژکار به دنبال تهیه مواد اولیه برای صادرات و کسب سود بیشتر هستند.

ثبت سفارش ۵۴۴ میلیون دلار قطعه!
مازیار بیگلر، دبیر انجمن قطعه سازان نیز اظهار کرد: خودروسازان مطالبات قطعه سازان را پرداخت نمی کنند و این امر باعث بروز مشکلات برای قطعه سازان شده است؛ از این رو خودروسازان به بهانه اینکه تولید به موقع صورت نمی گیرد، اقدام به واردات قطعات از چین کرده اند.

وی افزود: خودروسازان بیان می کنند که قطعه سازان داخلی قطعات را گران می فروشند، ضمن اینکه اگر گران فروشی است از طریق شکایت و بازرسی به این موضوع رسیدگی شود. بیگلر با بیان اینکه قطعات چینی با کمترین سطح کیفیت وارد کشور می شود، مدعی شد: تولید قطعات خودرو در داخل کشور دارای کیفیت است اما خودروسازان ۵۴۴ میلیون دلار سفارش واردات قطعه از چین را ثبت کردند.

سخن پایانی

با توجه به آمارهای اعلام شده از بدهی صنعت خودرو به قطعه سازی شرایط به شدت بحرانی است و باید وزیر صمت هر چه سریع تر فکری به حال این صنعت کند. از سوی دیگر، قیمت گذاری دستوری خودرو نیز دلیلی بر افزایش زیان انباشته خودروسازان خواهد شد که روند پرداخت مطالبات به قطعه سازان را کند کرده است. حال باید منتظر ماند و دید که چه تصمیمی برای قیمت گذاری خودرو و پرداخت مطالبات خودروسازان اتخاذ می شود.

قطعه سازی زمین گیر خواهد شد. آینده صنعت قطعه با ۱.۵ میلیون نفر جمعیت نامشخص است و احتمال بیکاری بالاست. این در حالی است که اکنون قطعه سازان در نقدینگی و پرداخت حقوق کارکنان با مشکل روبه رو هستند. سخنگوی انجمن قطعه سازان افزود: مدیران عامل ایران خودرو و سایپا در گفت و گو با وزیر صمت اعلام کردند که مطالبات قطعه سازان را کامل پرداخت می کنند. البته ایران خودرو اعلام کرد که ۲۸۰۰ میلیارد تومان از بدهی را پرداخت می کند اما ۱۸۰۰ میلیارد تومان به قطعه سازان داد و ۲۰۰۰ میلیارد تومان نیز برای خرید قطعه از چین تخصیص پیدا کرد. سایپا نیز حدود ۸۰۰ تا ۱۰۰۰ میلیارد تومان پرداخت کرد. وزیر صمت باید از خودروسازان بخواهد که چرا مطالبات قطعه سازان پرداخت نمی شود. با توجه به این مشکلات ما حتی نمی توانیم مطالبات کارگران کارخانه ها را پرداخت کنیم.

قطعه سازان مخالف یا موافق واردات خودرو؟

سخنگوی انجمن درباره واردات خودرو اظهار کرد: واردات ۱.۵ میلیون دستگاه خودرو شوخی نیست. این در حالی است که خودروسازان نه تنها در پرداخت مطالبات قومی رو به جلو بر نداشتند، بلکه خودروسازان دنبال واردات می روند. ما مخالف واردات خودرو نیستیم، اما قبل از واردات باید صنعت خودرو در کشور مورد حمایت قرار گیرد. پولی که می تواند برای کالاهای اساسی صرف شود برای واردات خودرو و قطعه مصرف می شود.

چالش تامین ماشین آلات قطعه سازی

در ادامه محمد شهرری، عضو هیات مدیره انجمن با توجه به چالش های موجود در حوزه ماشین آلات گفت: اکنون حدود ۲ ماه است وزارت صمت اعلام می کند ارزی برای ماشین آلات نداریم و نباید روی تخصیص ارز برای ماشین آلات حساب کرد و هیچ کس نیز در شرایط فعلی پاسخگو نیست. این در حالی است که درباره ساخت داخل و خودکفایی، ماشین آلات کارخانجات برای سنوات گذشته است و برای بهبود وضعیت باید تجدیدنظری در تامین مالی برای خرید ماشین آلات صورت گیرد.

فاجعه صادرات و قیمت مواد اولیه

وی با اشاره به چالش های موجود در تامین مواد اولیه بیان کرد:

است که قطعات خودروسازان مونتاژکار اکثراً داخلی نیست و در نتیجه منابع ارزی بالایی را دریافت می کنند، اما منابع ارزی دریافتی توسط خودروسازان داخلی بسیار کمتر است. وی در ادامه افزود: در حقیقت مونتاژکاران حرکت رو به رشدی دارند و هنگامی که منابع ارزی به مونتاژکاران اختصاص یابد شاهد کاهش منابع ارزی به خودروسازان و قطعه سازان خواهیم بود.

ماجرای تولید خودروهای برقی

خسروشاهی به تولید خودروهای برقی اشاره کرد و گفت: خودروهای برقی آینده صنعت خودرو کشور است و به سرعت رشد می کند. بی شک کشور ما باید در تولید خودروهای برقی ورود پیدا کند، اما در آمار جهانی هنوز ۸۰ درصد تولیدات خودروها مربوط به مدل های بنزینی و دیزلی است. در حقیقت کشورها با فراهم سازی زیرساخت ها به تولید خودروی برقی می پردازند، اما در کشور ما زیرساخت ها هنوز ایجاد نشده است. در نتیجه اگر تلاش کنیم تا چند سال آینده موفق به تامین ۵ تا ۱۰ درصد قطعات خودروهای برقی خواهیم شد.

عضو هیات مدیره انجمن قطعه سازی با تاکید بر حمایت از خودروسازان داخلی بیان کرد: هیچ کس مخالف تولید خودروی برقی نیست، اما باید به فکر خودروسازان داخلی باشیم.

۵۰ هزار میلیارد تومان بدهی به صنعت قطعه!

در ادامه فرهاد بنیا، سخنگوی انجمن قطعه سازان درباره پرداخت مطالبات خودروسازان به قطعه سازان گفت: صنعت خودرو کشور حدود ۲۰۰ هزار میلیارد تومان زیان انباشته دارد. در کنار این مورد، حدود ۵۰ هزار میلیارد تومان بدهی به صنعت قطعه سازی وجود دارد که عامل این اتفاق شورای رقابت است. وی با انتقاد از عملکرد شورای رقابت بیان کرد: در زمان ممنوعیت واردات خودرو، حضور شورای رقابت در قیمت گذاری خودرو منطقی بود، اما در حال حاضر که واردات خودرو و حتی مدل های کار کرده آزاد شده، قیمت گذاری خودرو کاملاً بی معنی است. در نتیجه باید در رابطه با قیمت گذاری خودرو تصمیم گیری جدی شود. بنیا ادامه داد: خودروسازان هر دو با زیان انباشته مواجه هستند. در کنار این مورد، شرایط قطعه سازان به شدت بحرانی شده است. اگر مجلس و رئیس جمهوری فکری به حال این شرایط نکنند،

اصغر خسروشاهی، عضو هیات مدیره انجمن قطعه سازی ابتدا به آخرین وضعیت صنعت قطعه سازی اشاره کرد و گفت: متأسفانه بعد از گذشت یک سال از اعلام هشدارها، نه تنها وضعیت صنعت خودرو و قطعه بهبود پیدا نکرد، بلکه شرایط بدتر هم شد.

به گزارش **سمن**، خسروشاهی با انتقاد از قیمت گذاری دستوری خودرو اظهار کرد: قیمت گذاری دستوری از اصلی ترین عوامل تهدید صنعت خودروسازی به شمار می رود که مانع توسعه شرکت های خودروسازی می شود. این در حالی است که ادامه این روند موجب تاخیر در پرداخت بدهی خودروسازان به قطعه سازان نیز می شود. هر چند سال هاست برای برون رفت از این چالش در تلاش هستیم، اما تاکنون تصمیم جدی در این حوزه گرفته نشده است.

خسروشاهی درباره ورود خودرو به بورس نیز بیان کرد: ورود خودرو به بورس در سال گذشته، اتفاق مثبتی بود و در صورت ادامه این روند قطعه سازان به سوددهی می رسیدند و در کنار آن، بدهی قطعه سازان نیز پرداخت می شد. همچنین شاهد ریزش قیمت خودرو در بازار نیز بودیم، اما هنوز برای ما مبهم است چرا فروش خودرو در بورس متوقف شد؟

آمار بدهی خودروسازان به قطعه سازان

وی در ادامه بیان کرد: ایران خودرو و سایپا بدهی بزرگی به قطعه سازان دارند و وزیر صمت باید فکری به حال این موضوع کند. علاوه بر این، موارد نامی نیز توسط انجمن قطعه سازی به معاون اول رئیس جمهور ارسال و توصیه شد فروش خودرو در بورس از سر گرفته شود، اما با این حال خودروسازان حمایت لازم را نداشتند. واقعیت این است که اگر دوباره خودرو در بورس عرضه نشود، آینده خوبی در انتظار صنعت خودرو نیست.

منابع ارزی توسط مونتاژکاران به قطعه سازی می شود

خسروشاهی با اشاره به تولید خودروهای مونتاژی گفت: روند مونتاژ خودرو به سرعت در حال رشد است و به نظر می رسد شاهد رشد تولید ۱۰۰ درصدی این خودروها نسبت به سال گذشته خواهیم بود که به همین سبب منابع کشور به سمت مونتاژکاران سوق داده می شود.

تاکنون دو خودروساز بزرگ کشور، ۶۶۰ هزار دستگاه و مونتاژکاران ۱۲۰ هزار دستگاه خودرو تولید کردند. این در حالی

محورهای کنفرانس

- فرآیندهای کوره قوس الکتریکی
- فرآیندهای متالورژی ثانویه
- ریخته گری و انجماد محصولات ریخته گری مداوم
- باز یافت حرارت
- افزایش بهره وری و بهینه سازی فرآیندهای فولادسازی و ریخته گری مداوم
- شبیه سازی و کنترل فرآیندها
- انقلاب صنعتی چهارم
- تکنولوژی های نوظهور در فولاد سازی و ریخته گری مداوم
- محیط زیست و پایداری

70 days before the event

ICSC 2024

3rd International Conference on Steelmaking & Continuous Casting (ICSC2024)

۷۰ روز مانده به برگزاری

سومین کنفرانس بین المللی فولاد سازی و ریخته گری مداوم

۳ و ۴ بهمن ماه ۱۴۰۲

هرمزگان، بندرعباس، شرکت فولاد هرمزگان

وبسایت: www.hosco.ir

ایمیل: icsc@hosco.ir

شماره دبیرخانه: ۰۲۰۲-۳۱۰۱۶۰۰۲

آدرس دبیرخانه: بندرعباس، پارک علم و فناوری هرمزگان، طبقه ۶

کسب اطلاعات بیشتر: ۰۹۳۷۳۳۱۷۳۹۷

آگهی فقدان سند مالکیت

نوبت آگهی می شود تا چنانچه کسی مدعی وجود سند مالکیت نزد خود و یا انجام معامله نسبت به ملک مذکور باشد از تاریخ این آگهی ظرف مدت ده روز اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت به این اداره تسلیم تا وفق مقررات عمل گردد بدیهی است چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی واصل نشود و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نگردد سند مالکیت المثنی طبق مقررات به متقاضی تسلیم خواهد شد.

حوزه ثبت ملک کرج - ناحیه یک

۱۵۷ اصلی مغرور و مجری شده از پلاک ۵۲۱۹ فرعی از اصلی مذکور واقع در اراضی حوزه ثبتی شهرستان به نام متقاضی ثبت و سند به شماره چاپی ۲۴۴۱۷۰ و دفتر الکترونیکی به شماره ۱۳۹۷۲۰۳۳۱۰۰۹۰۴۹۱۷۱ صادر و تسلیم شد که سند مالکیت به علت سهل انگاری مفقود گردیده است لذا تقاضای صدور سند مالکیت المثنی نموده است. لذا مراتب به استناد تبصره یک اصلاحی به ماده ۱۲۰ آیین نامه قانون ثبت در یک

خاتم آزاده شایگان اصل برابر وکالتنامه شماره ۳۶۷۷۰ مورخ ۱۴۰۲/۵/۵ و ۳۴۸۹۶ مورخ ۱۴۰۱/۹/۳ و ۳۵۹۱۱ مورخ ۱۴۰۱/۱۲/۱۲ دفتر ۱۵۲ کرج از طرف مالک آقای محمدرضا ناصری ضمن تسلیم دو برگ استشهادیه تصدیق شده اعلام نموده است که سند مالکیت دودانگ از شش دانگ یک باب واحد تجاری واقع در طبقه همکف قطعه سوم تفکیکی به مساحت ۶۹/۰۹ مترمربع به شماره پلاک ۹۳۰۹ فرعی از

نگاهی به تجارت ایران و افغانستان

واردکنندگان از افغانستان

هند
پاکستان
چین
ایران (ششمین کشور)

صادرکنندگان اصلی به افغانستان تا سال ۲۰۱۹

چین
ایران نخستین کشور صادرکننده به افغانستان
پاکستان

صادرات ایران به افغانستان

۲۰۲۰ ۷۵۸.۲ میلیون دلار

۲۰۲۱ یک میلیارد و ۵۶ میلیون دلار

۲۰۲۲ صفر

روغن های معدنی

سوخن های معدنی

آهن و فولاد

سبزیجات

خوراکی

پلاستیک

پوست مرکبات

میوه و آجیل

مهم ترین اقلام صادراتی ایران به افغانستان در سال ۲۰۲۱

ASENA 244M / TURBO

TECHNICAL DATA

Mitsubishi 4K22	• نام تجاری و نوع موتور
DVVT	• تعداد سوپاپ
160 kW - 218 hp	• توان موتور (kW-hp)
2378	• حجم موتور (CC)

بیمه عمر و تشکیل سرمایه روی زندگی سرمایه گذاری کن

- صدور آنلاین بیمه عمر و تشکیل سرمایه
- ارائه خدمات بیمه‌گری به صورت آنلاین (درخواست وام، بازخرید و برداشت از اندوخته)
- برداشت خودکار حق بیمه از حساب بانکی بیمه‌گذار (Direct Debit)

با اسکن QR Code بیمه‌نامه خود را دریافت کنید.

صنایع کیمیا و کیف تجارت ایران و افغانستان را بررسی کرد

همسایه هم فرهنگ، بازار پرسود

کیمیا ملکی
editor@smtnews.ir

چالش‌های بسیار در صادرات صنایع دستی

کیمیا ملکی: صنایع دستی روستایی به‌عنوان بخشی مهم در اقتصاد و جذب گردشگر بسیاری از کشورهای مورد توجه قرار گرفته، زیرا برگرفته از ذهن، خلاقیت و هنر صنعتگران روستایی و آمیخته با فرهنگ، آیین و رسوم سنتی است. بی‌شک اشتغالزایی در روستاها می‌تواند یکی از عوامل مهم ماندگاری نسل جوان در این محیط باشد که یکی از این مشاغل تولید صنایع دستی است و مزیت نسبی مهم این بخش هم نیاز به سرمایه کم برای شروع کار است. یک امتیاز خوب و شاخص صنایع روستایی نسبت به شهری این است که محصولات روستایی کاربردی‌اند. ضعف بزرگ محصولات صنایع دستی فعلی این است که سلیقه مردم نقشی در شکل‌گیری آنها ندارد؛ در نتیجه مردم نیز استقبال خاصی از این محصولات نمی‌کنند.

صنایع دستی چیست؟
به‌منظور بررسی بیشتر وضعیت حوزه صنایع دستی به‌گپو گفت با علیرضا ایزدی، مدیرکل سابق میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان اصفهان پرداخت. **چالش‌های صادرات صنایع دستی چیست؟**

خاستگاه بخش عمده صنایع دستی اصفهان است؛ مانند خاتم، قلم‌زنی و نگارگری که هر یک از این بخش‌ها دارای چالش‌های بسیاری است. صنایع دستی، این ظرفیت بی‌بدیل نیازمند توجه ویژه است تا ضمن حمایت از هنرمندان شاهد افزایش ظرفیت صادراتی و رونق اقتصادی این استان باشیم. یکی از محورهای اصلی اشتغالزایی و ارزآوری، صنایع دستی است، اما صادرات صنایع دستی با چالش‌های بسیاری روبه‌رو است. یکی از مشکلات اصلی ما نبود آمار درست از میزان صادرات است. در حوزه صنایع دستی میزان خروجی مشخص نیست، زیرا بخش زیادی از صنایع دستی کشور به‌صورت چمدانی صادر می‌شود. تولید محصولات روز و کاربردی در زندگی می‌تواند با کمک به توسعه صادرات، درآمدزایی مناسبی برای هنرمندان و کشور داشته باشد و اقتصاد هنر از این طریق رنگ و لعاب رونق به خود خواهد گرفت. یکی از موانع اصلی که پیش از این صادرکنندگان ما را دچار چالش کرده بود، پیمان‌سپاری ارزی بود، اما خوشبختانه لغو پیمان‌سپاری ارزی صنایع دستی در دولت به تصویب رسید. علاوه بر این اگر دولت بتواند مشوق‌های صادراتی و تولیدی خوبی برای این حوزه در نظر بگیرد، قطعاً شاهد اتفاقات خوبی در حوزه صادرات صنایع دستی خواهیم بود. یکی از مشکلات صنایع دستی در کشور و استان اصفهان، بی‌توجهی به سلیقه جامعه هدف است؛ موضوعی که عکس ایران به‌شدت در دنیا مورد توجه قرار دارد. در این راستا لازم است پژوهش‌های کافی برای شناخت جامعه هدف صادراتی انجام شود تا بدون تغییر در معیارهای اصلی این هنرهای اصیل ایرانی، بتوانیم مطابق درخواست خریدار خارجی با داخلی، بازنگری در رنگ یا استفاده بیشتر از برخی طرح‌ها داشته باشیم.

تحریم و کرونا با صنایع دستی چه کرد؟
تحریم و کرونا حتماً در این موضوع تأثیرگذار است و بسیاری از بازارهای ما پس از این اتفاقات از بین رفته است. با این حال شیوع کرونا این ضرورت را گوشزد کرد که در حوزه برندسازی، بازاریابی و عرضه محصولات متنوع صنایع دستی با تکیه بر فناوری‌های نوین بکوشیم که در این مسیر یاری همه نهادهای مربوطه ضروری است.

به‌نظر شما حضور در نمایشگاه‌های خارجی مفید است؟
حضور در نمایشگاه‌های خارجی موجب معرفی بهتر محصولات صنایع دستی می‌شود که نتیجه این امر رشد صادرات خواهد بود. اکنون ما نیازمند جذب نیروهای جوان در حوزه صنایع دستی هستیم تا این افراد بتوانند با گردشگران خارجی ارتباط برقرار کنند و بر روش‌های کار و کلیت فضای مجازی مسلط باشند. در نتیجه این روند نگاه نو بر بازاریابی تولیدات صنایع دستی حاکم می‌شود.

آمار ۷ ماهه تجارت خارجی

شرکت‌های بخش معدن و صنایع معدنی از ابتدای فروردین تا پایان مهر، ۳۵ میلیون و ۸۷۷ هزار و ۴۶ تن محصول به ارزش ۷ میلیارد و ۴۲۰ میلیون و ۷۹۶ هزار دلار صادر کردند. این رقم در مدت مشابه سال گذشته، ۲۶ میلیون و ۳۰ هزار و ۵۳ تن محصول به ارزش ۶ میلیارد و ۹۰۱ میلیون و ۴۰۲ هزار دلار بود.

از این میزان، ۶ میلیون و ۴۱۹ هزار و ۷۸۷ تن به ارزش ۳ میلیارد و ۳۷۳ میلیون و ۸۲۰ هزار دلار محصولات زنجیره فولاد، ۱۷۵ هزار و ۲۴۷ تن به ارزش ۸۵۴ میلیون و ۸۷ هزار دلار مس و محصولات پایین دستی، ۲۲۱ هزار و ۹۳۶ تن به ارزش ۵۰۳ میلیون و ۲۰۷ هزار دلار زنجیره آلومینیوم و محصولات وابسته و ۲۲۸ هزار و ۹۹۲ تن به ارزش ۳۲۷ میلیون و ۵۰۴ هزار دلار محصولات زنجیره روی صادر شد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت صمت، بخش دیگری از صادرات انجام شده در مدت یادشده شامل ۸ میلیون و ۱۸۶ هزار و ۵۷۳ تن (۲۱۹ میلیون و ۵۴۹ هزار دلار) محصولات زنجیره سیمان، ۳۵۷۳ تن (۹۶ میلیون و ۸۱ هزار تن) زنجیره مولیبدن، ۴۲ هزار و ۳۲۲ تن (۸۳ میلیون و ۲۴ هزار دلار) انواع فرو، ۴۳ هزار و ۷۰ تن (۵۰ میلیون و ۹۲۵ هزار دلار) زنجیره سرب، ۱۱۷ هزار و ۸۷ تن (۳۰ میلیون و ۴۳۴ هزار دلار) محصولات زنجیره کروم، ۹۵ تن (۱۴۸ هزار و ۲۴۹ دلار) انتیمون، ۱۱۸ تن (۶۱ هزار دلار) زنجیره تیتان، ۲۷ تن (۱۶ هزار دلار) نیکل، ۲۱۳ تن (۱۴ هزار دلار) میکا و... بود.

می‌شوند و نیاز کمتری به تبلیغات دارند که همین امر موجب صرفه‌جویی در هزینه تجارت خواهد شد. به‌عقیده کارشناسان بازار کشورهای همسایه نه تنها می‌توانند خلأهای تجاری کشور را پر کنند، بلکه امکان دسترسی به مقاصد دورتر را نیز فراهم می‌کنند. براساس گزارش وزارت اقتصاد، مجموع مبادلات بازرگانی کشور با ۱۵ کشور همسایه در سال گذشته ۹۶۷۶۷ تن به ارزش ۵۸ هزار و ۸۴۲ میلیون دلار بوده که

دولت سیزدهم بارها بر لزوم توسعه تجارت با همسایگان تأکید کرده و خواستار برقراری دیپلماسی اقتصادی مناسب برای افزایش مبادلات با ۱۵ کشور هم‌مرز با ایران شده، زیرا در تجارت با کشورهای همسایه ایران مشکلات انتقال پول کالاها کمتر است. علاوه بر این به‌دلیل تشابه فرهنگ و تاریخ با همسایگان، کالاهای ایرانی به‌سهولت در بازار این کشورها پذیرفته

تلاش برای افزایش تجارت ایران با افغانستان

پاکستان ۹۰۹ کیلومتر و رکورددار مرزهای ایران، همسایه غربی عراق است که ۱۴۵۸ کیلومتر مرز دارد. به‌تازگی محمدصادق قنادرزاده، معاون ارتقای کسب‌وکارهای بین‌المللی سازمان توسعه تجارت ایران از رشد ۲۰ درصدی تجارت ایران و افغانستان در سال جاری خبر داده و گفته است: برای اجرای پروژه‌های مشترک برای بازرگانی و توسعه افغانستان آماده هستیم. ایران شریک تجاری افغانستان است و طی سال‌های متعددی نیز در همین جایگاه

ایران با ۵۴۴۰ کیلومتر مرز زمینی، بیست‌وهفتمین کشور جهان از نظر طول مرزهای زمینی است. این حدود ۵۵۰۰ کیلومتر مرز سهم مشترک با ۷ کشور دیگر است. ارمنستان با ایران دارای ۳۵ کیلومتری، جمهوری آذربایجان با احتساب نخجوان دارای ۹۹۹ کیلومتری و ترکیه دارای مرز ۴۹۹ کیلومتری است. در شرق اما مرزهای کمی طولانی‌تر است و مرز شمالی ۹۹۲ کیلومتری با ترکمنستان داریم. طول مرز ما با افغانستان ۹۳۶ کیلومتر، با

صادرات به افغانستان

براساس آمارهای منتشر شده از سوی گمرک جمهوری اسلامی ایران، سایر روغن‌های سبک و فرآورده‌ها جز بنزین در رتبه نخست کالاهای صادرشده به این کشور قرار دارند و سهم بیش از ۱۲.۹۹ درصدی را در فهرست کالاهای صادراتی به این کشور به خود اختصاص داده‌اند. روغن و سایر محصولات که از تقطیر قطران‌های زغال سنگ در درجه حرارت زیاد به‌دست می‌آیند، در رتبه دوم محصولات صادراتی به افغانستان جای دارند که تاجران این کشور برای خرید آن بیش از ۷۸ میلیون دلار هزینه کرده‌اند.

سهم کشورها از صادرات به افغانستان

داده‌های وزارت بازرگانی هند نشان می‌دهد تجارت با افغانستان در سال گذشته به ۴۵ میلیون دلار رسید. براساس گزارش بانک جهانی، سهم تجارت خارجی افغانستان در سال ۲۰۱۸ به ۴۹.۲ درصد از تولید ناخالص داخلی رسید که در سال ۲۰۱۹ به ۴۵.۶ درصد کاهش یافت. البته پس از قدرت‌گیری طالبان در سال ۲۰۲۱ سقوط بیشتر در این شاخص مشاهده شد. افغانستان به‌طور سنتی اقلامی با ارزش افزوده پایین مانند میوه‌های خشک، فرش، پنبه،

واردات از افغانستان

همچنین براساس آمارهای منتشر شده از سوی گمرک جمهوری اسلامی ایران، واردات ایران از افغانستان با چشم‌نسی مواجه شده است. سرب تصفیه شده به‌صورت کارکننده نخستین کالا در فهرست کالاهای وارداتی از افغانستان است که برای ایران بیش از ۵ میلیون دلار خرج برداشته و ۱۷.۴۳ درصد واردات افغانستان به کشورمان را شامل می‌شود. گروه سایر با ارزشی بالغ بر ۲.۳ میلیون دلار و سهم ۱۱.۵۵ درصدی دومین رتبه را به خود اختصاص می‌دهد. این محصول در گروه محصولات نباتی در جدول تعرفه‌های گمرکی و در کنار محصولاتی مانند دانه آفتابگردان، حتی خرد شده قرار دارد. سایر نباتات و اجزای آنها مورد مصرف در عطر سازی و داروسازی غیرمذکور در جای دیگر، دانه کنجد به استثنای بذر آن، ماش سبز، لوبیا چیتی، فلفل خردشده و... دیگر کالاهای خریداری شده تجار ایرانی از هم‌تایان افغانستانی در سال گذشته هستند.

شناخت کالای ایرانی رمز صادرات موفق به افغانستان

مسعود دانشمند، کارشناس تجاری درباره تجارت ایران با افغانستان به **صنایع** گفت: حضور و رفت‌وآمد تعداد زیاد افغانستانی در کشور موجب می‌شود نسبت به کالاهای ایرانی شناخت کافی داشته باشند و حتی می‌توانند معرف خوبی برای کالاهای ایرانی در بازار افغانستان باشند که این یک سرمایه برای بازار افغانستان است. در این فضا با شناخت کافی از اجناس ایرانی، ما چه تلاشی برای دستیابی به سهم بیشتر در بازار این کشور داشته‌ایم؟ در کل ایران بازار برخی از کشورها را به‌دلیل عدم کیفیت محصول و نرخ از دست داده و اگر هرچه زودتر چاره‌اندیشی نکنند، بازار افغانستان را نیز از دست خواهد داد. وی در بیان راهکاری برای بهبود تجارت بین افغانستان و ایران اظهار کرد: بهترین روش این است که از چند تجار بزرگ افغانستانی به‌دور از مسائل سیاسی از طرف اتاق بازرگانی مشترک ایران و افغانستان دعوت و با حمایت مرکز توسعه صادرات، خط اعتباری برای آنها در نظر گرفته شود. با این اقدام شاهد افزایش تجارت با کشور افغانستان خواهیم بود.

رشد صادرات، عامل رشد تولید

دانشمند با اشاره به ارزش صادرات ایران به افغانستان بیان کرد: در صورتی که صادرات نداشته باشیم چرخ تولید در بسیاری از بخش‌ها از کار می‌افتد. از سوی دیگر کاهش تولید با صدمات بسیاری چون بیکاری، کاهش قدرت خرید و... همراه است. در نتیجه به‌دلیل مزیت‌های صادرات و کمک به اقتصاد باید اهمیت بسیاری برای صادرات هرچند اندک قائل شد.

هیچ استفاده‌ای نداریم

این کارشناس تجاری با اشاره به استفاده از مزیت‌های ارتباطی ایران و افغانستان اظهار کرد: تقریباً هیچ استفاده مفیدی از هم‌مرزی و نزدیکی به افغانستان در مرادوات تجاری نمی‌کنیم. برای اثبات این جمله کافی است حجم صادرات ترکیه به افغانستان را با صادرات ایران به این کشور مقایسه کنید.

سخن پانی

واردات ایران به افغانستان می‌تواند روی ارزآوری حاصل از تجارت با این کشور حساب کرد. البته باتوجه به روند نزولی قیمت دلار افغانستان باید دید روند تجارت در نیمه دوم سال به چه صورتی پیش می‌رود!

برخی از کارشناسان رعایت نشدن استانداردهای جهانی در صادرات کالا به بازار افغانستان در نهایت منجر به افت کیفیت در تولید و باخت در رقابت با سایر کشورها خواهد شد. در مجموع باتوجه به استقبال مقامات این کشور برای افزایش روابط تجاری و سهم بالای

باتوجه به مزیت‌های زیادی که در تجارت با افغانستان وجود دارد، باید برای حفظ و افزایش سهم در این بازار تلاش کرد. در این زمینه با توجه به نظرات کارشناسی احداث فروشگاه‌های ایرانی و فروش محصولات، یکی از راهکارهای موثر است. در عین حال به‌عقیده

بی‌شک بازار افغانستان اکنون سر جای خودش هست و باتوجه به اتفاقات ممکن است تغییراتی در آن رخ دهد، اما نمی‌توان به پایداری حضور ایران در این بازار امیدوار بود

تقریباً هیچ استفاده مفیدی از هم‌مرزی و نزدیکی به افغانستان در مرادوات تجاری نمی‌کنیم

نیاز جامعه مدرن
به شهرسازی

کیا کسار محمدی
کارشناس بازار مسکن

شهرسازی و توسعه شهری یکی از مسائل حیاتی در جامعه‌های مدرن است. باتوجه به رشد جمعیت و توسعه اقتصادی، شهرها به‌عنوان مراکز اصلی فعالیت‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی، نقش بسزایی را در زندگی انسان‌ها بازی می‌کنند. شهرسازی به‌معنای برنامه‌ریزی، طراحی و ساختاردهی فضاهای شهری به‌منظور ایجاد یک زندگی بهتر و پایدار برای ساکنان است. یکی از هدف‌های اصلی شهرسازی، ایجاد شهرهای پایدار است. شهرهای پایدار براساس مبانی اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی آراسته شده‌اند. این شهرها در نظر دارند تا بهره‌وری منابع طبیعی را افزایش دهند، زندگی اجتماعی را تقویت کنند و سطح کیفی زندگی ساکنان آنها را ارتقا یابند. برای این منظور، مسائلی مانند طراحی فضاهای سبز، حمل‌ونقل عمومی، بهره‌وری انرژی و مدیریت پسماندها در دستور کار قرار می‌گیرند. شهرسازی همچنین به‌منظور ایجاد تعادل منطقه‌ای نیز انجام می‌شود. برنامه‌ریزی منطقه‌ای در شهرسازی به‌دلیل توسعه هماهنگ و تعادل بخشی بین مناطق مختلف شهر و کاهش تفاوت‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی بین مناطق استفاده می‌شود. این اقدامات می‌توانند به کاهش مشکلات ناشی از تراکم جمعیتی، کاهش فقر و توسعه پایدار کمک کنند. همچنین، توجه به طراحی شهری و فضاهای عمومی نیز از اهمیت بالایی برخوردار است.

فضاهای عمومی مانند پارک‌ها، میدان‌ها و محل‌های تفریحی، نقش مهمی در سلامت و رفاه ساکنان دارند. طراحی مناسب این فضاها با ایجاد فضاهای زیبا، امن و دسترسی آسان، ارتقای کیفیت زندگی شهروندان را به‌همراه دارد. در نهایت، همکاری بین دولت، متخصصان شهرسازی و جامعه محلی برای ایجاد توسعه شهری موثر ضروری است. تصمیم‌گیری‌های مربوط به شهرسازی باید با مشارکت و هماهنگی انجام شود. نقش دولت در ارائه سیاست‌ها و قوانین مناسب، تامین منابع مالی و نظارت بر اجرای آنها بسیار اساسی است. متخصصان شهرسازی نیز با ارائه طرح‌ها و طرح‌ریزی‌های بهینه، به بهبود فضاهای شهری و ارائه راهکارهای عملی برای مواجهه با چالش‌های شهری کمک می‌کنند. همچنین، جامعه محلی با شرکت در فرآیند تصمیم‌گیری و ارائه نظرات و پیشنهادها، می‌تواند به‌شکل فعال در توسعه شهری شرکت و بهبود کیفیت زندگی خود را تجربه کند. به‌طورخلاصه، شهرسازی نقش بسزایی در توسعه پایدار و بهبود کیفیت زندگی شهروندان دارد. باتوجه به چالش‌ها و فرصت‌های فراوانی که در این زمینه وجود دارد، همکاری و هماهنگی بین دولت، متخصصان شهرسازی و جامعه محلی امری ضروری است تا شهرهایی پایدار، زیبا و مناسب برای زندگی ایجاد شود.

توسعه پایدار شهرها برای حفظ تعادل بین جنبه‌های اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی شهر، بهبود کیفیت زندگی ساکنان و حفظ منابع طبیعی در طولانی‌مدت انجام می‌شود. عوامل زیادی می‌توانند به توسعه پایدار شهرها کمک کنند که در زیر به برخی از آنها اشاره می‌کنم:

۱- برنامه‌ریزی شهری: برنامه‌ریزی شهری، مستلزم تدوین طرح‌ها و استراتژی‌های مناسب است که به تامین نیازهای اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی شهر بپردازد. برنامه‌ریزی شهری باید به توازن بین توسعه اقتصادی، حفاظت از محیط‌زیست و بهبود کیفیت زندگی ساکنان توجه کند.

۲- حمل‌ونقل پایدار: سیستم‌های حمل‌ونقل عمومی موثر و پایدار، می‌توانند به کاهش ترافیک، آلودگی هوا و مصرف سوخت‌های فسیلی در شهرها کمک کنند. سرمایه‌گذاری در حمل‌ونقل راه‌آهن، مترو، اتوبوسرانی عمومی، دوچرخه‌سواری و پیاده‌روی، اهمیت بالایی در توسعه پایدار شهرها دارد.

۳- بهره‌وری انرژی: کاهش مصرف انرژی و استفاده از منابع انرژی تجدیدپذیر می‌تواند به توسعه پایدار شهرها کمک کند. اقداماتی مانند استفاده از سیستم‌های تولید انرژی خورشیدی و بادی، بهینه‌سازی ساختمان‌ها از لحاظ سازگاری با محیط‌زیست و استفاده از تکنولوژی‌های سبز می‌توانند مصرف انرژی را کاهش دهند و به حفظ منابع طبیعی کمک کنند.

۴- مدیریت پسماندها: مدیریت صحیح پسماندها از طریق جمع‌آوری، بازیافت و مدیریت صحیح آنها، به کاهش آلودگی زیست‌محیطی و بهبود کیفیت هوا و آب در شهرها کمک می‌کند. ارتقای فرهنگ بازیافت و استفاده از فناوری‌های پیشرفته در مدیریت پسماندها نقش مهمی در توسعه پایدار شهرها دارد.

۵- فضاهای سبز و پارک‌ها: طراحی و توسعه فضاهای سبز و پارک‌ها در شهرها می‌تواند به بهبود کیفیت زندگی ساکنان و حفظ تعادل زیست‌محیطی کمک کند. این فضاها می‌توانند به‌عنوان مناطق آرامش، تفریح و تفکر، عملکرد زیست‌محیطی، جذب آب و کاهش اثرات جزیره حرارتی شهری و حفظ تنوع زیستی عمل کنند.

۶- توسعه اقتصادی پایدار: توسعه اقتصادی پایدار به‌معنای ایجاد مشاغل پایدار و تعادل بین رشد اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی است. ایجاد شرایط برای سرمایه‌گذاری در صنایع پاک، فناوری‌های سبز و کارآفرینی اجتماعی می‌تواند به توسعه پایدار شهرها کمک کند.

۷- مشارکت شهروندی: مشارکت فعال ساکنان شهر در تصمیم‌گیری‌های شهری و اجرای طرح‌ها و پروژه‌ها، از جمله عوامل مهم در توسعه پایدار شهرها است. ایجاد فرصت‌های مشارکت شهروندان، ترویج فرهنگ شهروندی فعال و توسعه شوراها و سازمان‌های مشارکتی می‌تواند به توسعه پایدار شهرها کمک کند. در کل، توسعه پایدار شهرها نیازمند یک رویکرد یکپارچه و هماهنگ است که به توازن بین اقتصاد، اجتماع و زیست‌محیطی توجه کند. همکاری بین اقسشار مختلف جامعه، سازمان‌های مربوطه، دولت و مجموعه‌های تصمیم‌گیری محلی نیز در تحقق توسعه پایدار شهرها بسیار مهم است.

در بررسی ۱۰ سال اخیر نمایان شد

مسکن در تله گرانی

عکس: آیدافرنی

نرخ مسکن در کشور ما تاثیر شدیدی در فقر مسکن، کاهش قدرت خرید مردم و معیشت اقشار مختلف جامعه گذاشته است.

بررسی نرخ مسکن در ۱۰ سال گذشته از این بابت حائز اهمیت است که در شناسایی دوره‌های رونق و رکود بازار مسکن، به ما کمک می‌کند. تشخیص درست زمان آغاز و پایان دوره‌های رونق و رکود، مهم‌ترین عامل در ترسیم نمودار نرخ درست بازار مسکن برای ماه‌ها و

قیمت ملک ترمز برید

متری بیش از ۷۵ میلیون تومان در مهر ۱۴۰۲ رسیده است. با تقسیم نرخ انتهای به نرخ ابتدایی مشاهده می‌شود که میانگین نرخ مسکن در شهر تهران طی بازه ۱۰ ساله اخیر حدود ۳۵٪ برابر شده است! در شروع دوره رکود در اردیبهشت ۱۳۹۲، میانگین نرخ مسکن شهر تهران، ۴ میلیون تومان و در شروع دوره رونق در بهمن ۱۳۹۵، میانگین نرخ مسکن شهر تهران ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان و در شروع دوره رکود در آذر ۱۳۹۹ میانگین نرخ مسکن شهر تهران ۲۶ میلیون و ۹۵۰ هزار تومان بوده است.

تأثیرات متقابل تورم و بازار مسکن

افزایش هزینه خرید یا اجاره برای افراد می‌شود، این موضوع می‌تواند بر امکان دسترسی به مسکن برای بخش‌هایی از جامعه تاثیر منفی داشته باشد. افزایش نرخ مسکن باعث افزایش فشار بر درآمد خانوارها می‌شود، به‌طوری‌که اکنون بخش زیادی از جامعه بیشتر درآمد خود را برای پرداخت هزینه‌های مسکن صرف می‌کنند و این موضوع سبب کاهش توان خرید و وقوع نابرابری درآمدی شده است.

اثر رکود در بازار مسکن

دردگر عنوان کرد: ما با یک اثر رکود سنگین، هم در ساخت‌وساز و هم در خرید مصرفی بازار مسکن مواجهیم. متأسفانه در حال حاضر تلاشی برای بهبود بازار مسکن دیده نمی‌شود، در چنین شرایطی می‌توان گفت که نابسامانی‌های موجود در این بازار مهم ناشی از شرایط اقتصادی است و تا فکری برای این وضعیت اندیشیده نشود، بازار مسکن به‌تعادل نمی‌رسد. وی گفت: دولت باید در بخش مسکن تحرک بیشتری ایجاد کند تا بازار مسکن در مسیر توسعه گام بردارد. مشکل مسکن اتفاقی نیست که بتوانیم در کوتاه‌مدت آن را حل کنیم و نیاز به زمان دارد، به‌شرطی‌که در یک دوره چندساله در کنار طراحی ابزارهای مالی و پولی مناسب به ساخت و تولید مسکن توجه شود، در این صورت است که بازار ملک در مسیر توسعه قرار می‌گیرد و شرایط بهتر می‌شود.

راه‌حل مهم برای ساماندهی بازار مسکن

محمد عزتی، کارشناس بازار مسکن به **سنت** گفت: افزایش نرخ مسکن شاید در ۱۰ سال اخیر شدت گرفته، اما چندین دهه است که آغاز شده و تا زمانی که فکر اساسی برایش نشود، به همین روال خود باقی می‌ماند. راه‌حل مهم برای ساماندهی بازار مسکن این است که دولت به‌ای اینک بر موضوع ساخت مسکن برای اقشار هدف تمرکز کند و کلی هزینه برای اجرائی شدن این موضوع اختصاص دهد، طرح اجاره‌نشینی بلندمدت را ایجاد کند؛ چراکه در حال حاضر کلید حل مشکل مسکن، عرضه نیست، زیرا طبق آمارهای منتشرشده، تعداد زیادی از واحدهای خالی در کشور شناسایی شده که تقاضای موجود را در حد زیادی جوا بگو است. موضوع عرضه مسکن ممکن است در بلندمدت و باتوجه به رشد جمعیت در سال‌های آینده ضرورت داشته باشد، اما در وضعیت فعلی، آن چیزی که اهمیت دارد، بحث تقاضا برای این بازار حیاتی وی افزود: دولت باید تقاضای بازار مسکن را به‌سمتی ببرد

سهام نسبی هزینه‌های مسکن

عزتی افزود: اینکه بگوییم سهم هزینه‌های مسکن بیشتر درآمد افراد را می‌بلد، نسبی است؛ چراکه در برخی کلاتشهرها، تامین مسکن بسیار پرهزینه بوده و در شهرستان‌های کوچک‌تر این

سخن پایانی

تا پیش از جهش نرخ مسکن در سال ۹۶، تغییرات قیمتی ملک چندان زیاد نبود. اگر فردی دارای یک واحد ۵۰ متری بود، با اندکی صبر و تلاش می‌توانست در عرض ۲ سال، خانه خود را بزرگ‌تر و به‌جای بهتری نقل‌مسکن کند، اما در حال حاضر که نوسان نرخ مسکن خیلی بالاست، مانور برای خریدوفروش ملک بسیار کار پریرسیکی است و نیاز به سرمایه زیادی دارد. بیشتر مالکان از ترس ضرر کردن، ترجیح می‌دهند که ملک خود را نفروشند. ممکن است مالکی، ملک خود را همین‌ان بفروشد، اما یک ساعت بعد، متضرر شود، چراکه دیگر

متأسفانه در سال‌های اخیر چالش‌های اقتصادی منجر به افزایش افسار گسیخته تورم اقتصادی در کشور شده و بازار مسکن را وارد مخمصه‌ای کرده است که نجاتش کار آسانی نیست. درست است که اکثراً به بازار مسکن بی‌توجهی و سعی شده تنها با یک‌سری از اقدامات موقتی، این بازار پرتلاطم سرپا بایستد، اما مشکل اصلی کمبودها و مشکلاتی است که تمامی ندارد و اکنون به اوج خود رسیده و همچنان در حال پیشروی است. متأسفانه رشد

با بررسی نرخ مسکن در شهر تهران در یک دوره ۴۰ ساله، مشاهده می‌شود که دوره‌های رونق معمولاً خیلی کوتاه‌تر از دوره‌های رکود هستند. دوره‌های رونق به‌طورمیانگین ۱۸ ماه به‌طول انجامیده، اما دوره‌های رکود به‌طورمیانگین ۴۵ ماه طول کشیده‌اند؛ یعنی دوره‌های رکود ۳ برابر دوره‌های رونق به طول انجامیده است.

میانگین نرخ مسکن در شهر تهران طی ۱۰ سال گذشته از متری یک میلیون و ۸۰۰ هزار تومان در اردیبهشت ۱۳۹۲ به

حسام درودگر، کارشناس بازار مسکن در رابطه با افزایش شدید نرخ مسکن در ۱۰ سال اخیر به **سنت** توضیح داد: به‌طور کلی باید بگوییم که افزایش نرخ مسکن در سال‌های اخیر یکی از موضوعات مهم در بسیاری از بازارهای مسکن جهانی بوده و تنها مختص ایران نیست، هرچند رشد نرخ مسکن در کشور ما شیب تندتری را طی کرده و تأثیرات متعددی بر اقتصاد و جامعه گذاشته است.

وی در ادامه افزود: افزایش نرخ مسکن یک مسئله پیچیده است که به عوامل متعددی برمی‌گردد. تاثیر این افزایش می‌تواند در اشکال متفاوتی مشاهده شود. آمارهای منتشرشده توسط سازمان‌های مربوطه، گویای این موضوع است که نرخ مسکن در ۱۰ سال اخیر به‌طور قابل‌توجهی از تورم تاثیر گرفته و گاهی از تورم به جلو زده است. این افزایش نرخ در برخی مناطق شهری و حتی روستایی بسیار ناگهانی و نسبت به رشد درآمد بسیار بالاتر بوده است. افزایش نرخ مسکن می‌تواند به عوامل متعددی برگردد. به‌طور کلی افزایش تقاضا، نرخ بهره، تورم، نرخ ارز، سیاست‌گذاری‌های اشتباه، محدودیت در قانون‌گذاری ساخت‌وساز، تصمیم‌گیری‌های یک‌شبه از دلایلی هستند که در این چندساله شفاف بزرگی بین دهک‌های پایین جامعه و بازار مسکن ایجاد کرده‌اند.

این کارشناس در ادامه توضیح داد: افزایش نرخ مسکن منجر به

سازندگان در تله گرانی

دردگر با بیان اینکه تورم اقتصادی می‌تواند تأثیراتی بر صنعت ساخت‌وساز داشته باشد به **سنت** گفت: در این سال‌ها شاهد این موضوع بوده‌ایم که نرخ مصالح ساختمانی چندین برابر شده و گاهی در طول یک سال به‌شکل مرتب رشد داشته است. این اتفاق به‌طورمسلّم سازندگان و انبوه‌سازان را از ادامه فعالیت منصرف کرده و بسیاری از انبوه‌سازان را به ورشکستگی رسانده است، همچنین جدا از افزایش نرخ مصالح ساختمانی، نرخ زمین رشد زیادی داشته و عوامل یادشده در کنار

مسواورد دیگر از موضوعاتی هستند که تاکنون جلوی آنها گرفته نشده است. وی در پایان گفت: در تمام دنیا به مسکن نگاه مصرفی دارند، اما متأسفانه در کشور ما به‌علت عدم‌رونق تولید، اغلب مردم به مسکن با دید سرمایه‌ای نگاه می‌کنند و متأسفانه سیاست‌گذاران به‌جای اصلاح این وضع، با تصمیمات غلط، مهر تایید به این فرهنگ غلط می‌زنند. اکنون با فرار سرمایه از بخش تولید و سرازیر شدن نقدینگی به بازار مسکن رونق و به‌هستیم و این سیکل معیوب اگر ادامه پیدا کند، نرخ ملک همچنان می‌تازد.

موضوع دیده نمی‌شود؛ اتفاقی که در بیشتر کشورهای پیشرفته نیز رخ می‌دهد و هزینه خرید و اجاره ملک در برخی مناطق گران‌تر است.

این کارشناس در پایان خاطر نشان کرد: با نگاهی به آمارها مشاهده می‌کنیم که تاحدودی رشد آفسارگسیخته قیمت‌ها در بازار مسکن نسبت به گذشته کنترل شده و تقریباً هماهنگ با تورم اقتصادی کشور در حال حرکت است. اما همچنان وضعیت قیمت‌ها توان خرید خانه را از خیلی از اقشار کم‌درآمد جامعه گرفته و سیاست‌های دولت نتوانسته است آرامش را به بازار برگرداند. عدم برنامه‌ریزی دقیق برای پیش بردن پروژه‌های ساخت‌وساز و آمارهای ضد و نقیض که از سوی منابع ذی‌ربط منتشر می‌شود، تولید مسکن را به چالش کشانده و با تاثیر گذاشتن بر بازار اجاره، مستاجران را گرفتار کرده است.

قادر نیست ملکی را جایگزین آن کند.

این وضعیت کاملاً بی‌سابقه و عجیب است.

در واقع، هرگز شاهد این چالش نبوده‌ایم که نرخ مسکن به‌صورت لحظه‌ای تغییر کند؛ اما به‌نظر می‌آید که در حال حاضر، شرایط بازار مسکن نیز مثل بازار ارز شده است. حالا که نرخ دلار دانما در حال نوسان است، به تبع آن، نرخ ملک نیز بیشتر می‌شود.

بیشتر مالکان، نرخ املاک را هم‌زمان با افزایش نرخ دلار، بیشتر کرده‌اند. از آنجایی که انتظار می‌رود، نرخ دلار بیشتر هم بشود، همچنان باید انتظار افزایش نرخ مسکن را داشته باشیم.

محمد انوشه‌ئی
editor@smtnews.ir

اکنون بخش
زیادی از جامعه
بیشتر در آمد
خود را صرف
تامین مسکن
می‌کنند و این
موضوع سبب
وقوع نابرابری
در آمدی شده
است

افزایش نرخ
مسکن شاید در
۱۰ سال اخیر
شدت گرفته،
اما چندین دهه
است که آغاز
شده و تا زمانی
که فکر اساسی
برایش نشود، به
همین روال باقی
می‌ماند

در بررسی تنش‌ها و چالش‌های بازار نمایان شد

واقعیت بازار مسکن چیز دیگری است!

بازار مسکن در شرایطی به‌سر می‌برد که دائم به آن امید واهی تزریق می‌شود و کمتر تلاشی را می‌بینیم که مثمر‌تر باشد، چراکه با نگاهی به آمارهای این بازار درمی‌یابیم رشد قیمتی در این بازار تنها در مدت ۶ سال، ۵۰۰ هزار و ۵۰۰ درصد رشد داشته و این یک فاجعه بزرگ است که باید بیشتر برایش برنامه‌ریزی و تلاش شود. دولت سیزدهم در ابتدای فعالیت خود از بابت بازار مسکن نگرانی‌های زیادی نشان داد و ساخت مسکن را یکی از مهم‌ترین اهداف خود معرفی کرد؛ درست در همین شرایط بود که رئیس دولت سیزدهم قول ساخت سالی یک میلیون واحد مسکونی را به مردم داد؛ واحدهایی که بعد از گذشت ۲ سال، تنها اسمی از آن شنیده می‌شود و هیچ واحدی تحویل مردم نشده است.

البته نباید تأثیرات میراث شوم دولت گذشته را نیز نادیده بگیریم، زیرا زمانی که رئیس‌سکان دولت را در دست گرفت، با کوله‌باری از پروژه‌های ناقص و نیمه‌کاره مواجه شد که نهایی کردن آنها انرژی زیادی از دولت سیزدهم گرفت و اجازه نداد که دولت جدید با تمرکز به فعالیت‌های خود رسیدگی کند. از طرفی، بی‌برنامگی‌های وزارت راه و شهرسازی باعث شد تا نارضایتی‌ها درباره بازار مسکن به اوج برسد و کورسوی امید مردم برای خانه‌دار شدن کم‌رنگ شود؛ اتفاقی که میانگین نرخ هر متر مسکن در شهر تهران را به ۸۰ میلیون تومان رساند و بازار اجاره را بیش از پیش ملتهب کرد. در این گزارش تنش‌ها و چالش‌های بازار مسکن را تحلیل و بررسی کرده است.

محمد انوشه
editor@smtnews.ir

رکود بازار مسکن
همچنان ادامه دارد

مترضی جعفری
کارشناس بازار مسکن

برای ایجاد ثبات در بازار مسکن، نیاز به برنامه‌ریزی میان‌مدت و بلندمدت وجود دارد، اما متقاضیان مصرفی در هر زمانی که توانایی خرید دارند، تعلل نمی‌کنند و اقدام به خرید آپارتمان می‌کنند که این اقدام درست است؛ زیرا متقاضیان مصرفی می‌توانند از شرایط رکودی بازار مسکن بهره ببرند و در زمان مناسب خرید خود را انجام دهند.

بازارهایی مانند بازار مسکن، خودرو، ارز و طلا ممکن است به یک ثبات دست یابند؛ اما باید توجه داشت که بازار خودرو به‌دلیل واردات و افزایش تولید، با افت نرخ قابل توجهی مواجه شده است، در حالی که در بازار مسکن هنوز با افتی جزئی روبه‌رو هستیم و همه‌چیز بستگی به شرایط ماه‌های آینده دارد. امیدواریم که در فصل پاییز بتوانیم ارزیابی بهتری از وضعیت بازار مسکن داشته باشیم.

ادامه توقف خرید و فروش ملک در بازار مسکن شهر تهران که از اوایل خرداد شروع شده، همچنان ادامه دارد. این وضعیت می‌تواند تأثیراتی مثبت و منفی بر بازار مسکن داشته باشد.

یک سناریوی محتمل این است که تا پایان ماه، معاملات به صفر نزدیک باشند و بازار مسکن به مرحله‌ای از رکود راه یابد که این وضعیت می‌تواند باعث بهبود توان خرید متقاضیان مصرفی شود. در این صورت، بازار مسکن قدم اول را در راستای بهبود و بازیابی پس از رکود برمی‌دارد.

در حال حاضر، بازار مسکن در حال انتظار و تعلیق قرار دارد، دولت نیز سیاست‌هایی را برای کاهش نقدینگی در بازار اجرا کرده است. همچنین، با ورود وزیر جدید راه و شهرسازی، فعالیت‌های ساخت‌وساز با جدیت بیشتری نسبت به گذشته پیگیری می‌شود و بازارهای موازی نیز در رکود قرار دارند، به‌همین دلیل، تمامی عوامل فعلی، باعث ایجاد این فضای انتظار در بین فعالان اقتصادی شده است و آنها مجبور هستند تا مدتی صبر کنند.

از وضعیت کنونی بازار مسکن می‌توان نتیجه گرفت که انتظارات کاهش‌ی در بازار شکل گرفته و به‌همین دلیل، عرضه بیش از تقاضا ایجاد شده است؛ اما لازم به ذکر است که رشد عرضه در اینجا به‌معنای افزایش تعداد فروشنده‌ها نیست، بلکه به‌دلیل کاهش تعداد خریداران، تعادل بین عرضه و تقاضا به هم ریخته است. به‌طور واقعی، بازار با افزایش حجم عرضه در مقابل تقاضا مواجه شده و این شرایط به‌نفع متقاضیان تغییر یافته است.

برهم‌خوردن تعادل در بازار مسکن، در پی افزایش تقاضا و کاهش ساخت‌وساز در کشور اتفاقی بود که دولت جدید در همان ابتدای کار با آن روبه‌رو شد. این موضوع باعث شد تا دولت سیزدهم ساخت ۴ میلیون واحد مسکونی را در قالب طرح نهضت ملی مسکن به مردم وعده دهد؛ طرحی که بناوچه به سیستم اقتصادی کشور تا به امروز به نتیجه نرسیده و بعید است تا پایان عمر دولت سیزدهم کاری از پیش رود.

توجه به حوزه ساخت‌وساز یکی از اصولی‌ترین برنامه‌ها و اقدامات در حوزه مسکن به‌شمار می‌رود که توجه به آن و پیگیری از سوی مسئولان و بانک‌ها برای پرداخت آن، باید همواره در دستور کار قرار گیرد. براساس قانون چشم تولید مسکن، باید تمامی بانک‌ها اقدام به پرداخت تسهیلات مسکن کنند و روند پروژه‌های نهضت ملی مسکن با سرعت بیشتری آغاز و برای تسریع در اجرای این پروژه‌ها باید هرچه سریع‌تر منابع مالی تزریق شود. بنابراین، اجرا و پرداخت آن، باید هرچه سریع‌تر انجام گیرد. در بیشتر کشورهای دنیا، مالکیت مسکن موضوع خیلی مهمی برای مردم نیست و معض خاصی به‌حساب نمی‌آید، اما در کشور ما از دیرباز این موضوع از اهمیت ویژه‌ای برخوردار بوده است.

مسکن یکی از بنیادی‌ترین موضوعات تشکیل خانواده است که اگر مورد توجه قرار نگیرد، می‌تواند تبعات جبران‌ناپذیری را در سطح کلان جامعه به‌وجود می‌آورد. اکنون که ۲ سال از عمر دولت سیزدهم می‌گذرد، به‌نظر می‌آید که پروژه ساخت واحدهای نهضت ملی مسکن، غیر از کمبود منابع مالی با مشکلات دیگری نیز مواجه است. هرچند این امر خود را بیشتر در کلانشهرهایی مانند تهران نشان می‌دهد، اما برخی شهرستان‌ها نیز از این مسئله مصون نمانده‌اند.

به هر حال، دولت باید هرچه سریع‌تر برنامه‌ریزی برای ساخت مسکن را در دستور کار خود قرار دهد و در این زمینه، هیچ کوتاهی پذیرفته نیست. بازار مسکن برای جلوگیری از رکود و ورود به رونق، نیازمند حمایت بخش خصوصی است و سازندگان هم برای ورود به این حوزه، باید انگیزه کافی و منابع مالی لازم را داشته باشند.

پاک کردن صورت مسئله مشکل را برطرف نمی‌کند

شود. همچنین مهرداد بذریاش گفته است: «در حال حاضر، در همه کشور خبرهای خوبی از کاهش نرخ مسکن شنیده می‌شود و باز هم باید کاهش پیدا کند». این در حالی است که انتظار می‌رود، سخن گفتن در این سطح از مسئولیت با آمار و ارقام دقیق و شفاف صورت گیرد و حداقل وزیر محترم گشتی در شهری مثل تهران بزند تا بهتر متوجه کاهش یا افزایش نرخ مسکن شود.

افکار عمومی قرار ندهند. به‌تازگی نیز وزیر راه و شهرسازی که وعده ساخت سالانه یک میلیون واحد مسکونی در سال را داده بود، از ارزیابی مسکن، به‌عنوان خبری خوش یاد می‌کند و معتقد است این روند باید ادامه یابد. حلقه مفقوده اما اینجاست که روشن نیست که این ارزیابی نسبت به چه دوره زمانی رخ داده و آیا اصلاً ارزیابی در کار است یا تنها رکود بازار باعث شده تا ترمز رشد قیمت‌ها کشیده

درست است که آمار بخش مسکن به‌تازگی منتشر شده، اما این آمار با یک تاخیر یک‌ساله همراه بوده است. توقف انتشار آمار برای نخستین‌بار در ایران رخ نداد، چراکه پیش از این نیز در دوره‌هایی که افزایش قیمت‌ها با حساسیت ویژه افکار عمومی همراه شده، دولت‌ها درصدد برآمدن، با پاک کردن صورت مسئله مشکل را برطرف کنند و با توقف انتشار آمار، معیار و مقیاسی را در اختیار

راه پر پیچ و خم بازار ملک

صحبت‌های بی‌اساس و خلاف واقعیت نمی‌دهند.

بازار ملک ناچار به خودتنظیمی شد

این چند ماه ملتهب که با افزایش تقاضای سرمایه‌ای در بازار مسکن همراه بود، با آغاز سال جدید (۱۴۰۲) رنگ عوض کرد و دست تمام افرادی که عرضه و تقاضای بازار را به امید سود بیشتر بر هم زده بودند، در پوست گردو گذاشت؛ چراکه روابط دیپلماسی ایران با کشورهای نظیر عربستان، امید را برای یک تنفس سیاسی و اقتصادی در کشور زنده کرد و باعث شد تا حباب بازار ارز و طلا تا بخش زیادی از بین برود و در کنارش بازار مسکن با سکنه قیمتی و معاملاتی روبه‌رو شود. اتفاق نادری که خلاف گذشته اجازه نداد تا انتظارات تورمی به رشد نرخ ملک دامن بزند و همه‌چیز را به‌نفع سوداگران پیش ببرد. البته باید توجه کرد همه اینها نوبدی از حال خوب بازار نداد؛ چراکه تورم همچنان تأثیر خود را بر قیمت‌ها گذاشته و می‌گذارد و تنها رشد قیمت‌ها به مرحله‌ای رسیده که بازار مجبور به یک خودتنظیمی شده است. دلیل این موضوع این است که بازار مسکن رفته‌رفته از دایره قدرت خرید مردم خارج شده است و دیگر کسی توان خرید ملک را ندارد؛ بنابراین در این حالت بود که از خرداد امسال بازار با یک رکود بی‌سابقه روبه‌رو شد و آهنگ رشد قیمت‌ها کندتر شد. متأسفانه مسئولان ذی‌ربط در حوزه مسکن بارها از اوضاع فعلی به‌عنوان ثبات بازار و کاهش قیمت‌ها یاد کردند و این شرایط را به تلاش‌های خود نسبت دادند که به‌هیچ‌عنوان درست نیست و وزارت راه و شهرسازی هیچ نقشی در آن نداشته است.

کاهش قیمت‌ها هم تنها برای فروشندگانی بود که به دلایل مختلف نیاز به نقدینگی داشتند و مجبور بودند ملک خود را گاهی تا ۲۵ درصد زیر قیمت به‌فروش برسانند و گزینه قیمت‌ها کاهش می‌یابد و حتی اگر فروشنده‌ها به‌خاطر شرایط بازار، موفق به فروش نشوند، از قید آن می‌گذرند.

ادعای ارزیابی مسکن، شوخی است

سپس عدم‌حمایت از سرمایه‌گذاری است.

رکود بازار مسکن، باعث طولانی شدن دوره نیمه‌خواب سرمایه می‌شود. وقتی سرمایه‌گذار با محدودیت نقدینگی مواجه می‌شود، مدت زمان ساخت مسکن جدید به‌طور قابل توجهی طولانی می‌شود و در نتیجه، حجم سرمایه‌گذاری در این بازار کاهش می‌یابد. این کاهش باعث می‌شود که تولید مسکن کاهش یابد و تعادل عرضه و تقاضا بیشتر از پیش بر هم بخورد و در نهایت، نرخ مسکن دوباره

تزلزل در کنترل نرخ ارز و طلا در ماه‌ها منتهی به سال گذشته بود که باعث شد بازار مسکن به‌طرز عجیبی ترسناک و ملتهب شود؛ بازاری که در ماه‌های قبل تر از آن با یک ثبات قیمتی تقریباً مناسبی همراه بود. در این سازه زمانی که تا انتهای اسفند ادامه داشت، نرخ مسکن نه‌تنها ماهانه، بلکه روزانه و حتی ساعتی رشد داشت، به‌طوری که اگر فردی صبح برای خرید یک خانه با فروشنده قرار می‌گذاشت، ممکن بود تا عصر فروشنده از معامله پشیمان شود یا نرخ بیشتری را برای فروش ملک خود پیشنهاد دهد. این طلاً تا بخش زیادی از بین برود و در کنارش بازار مسکن با سکنه قیمتی و معاملاتی روبه‌رو شود. اتفاق نادری که خلاف گذشته اجازه نداد تا انتظارات تورمی به رشد نرخ ملک دامن بزند و همه‌چیز را به‌نفع سوداگران پیش ببرد. البته باید توجه کرد همه اینها نوبدی از حال خوب بازار نداد؛ چراکه تورم همچنان تأثیر خود را بر قیمت‌ها گذاشته و می‌گذارد و تنها رشد قیمت‌ها به مرحله‌ای رسیده که بازار مجبور به یک خودتنظیمی شده است. دلیل این موضوع این است که بازار مسکن رفته‌رفته از دایره قدرت خرید مردم خارج شده است و دیگر کسی توان خرید ملک را ندارد؛ بنابراین در این حالت بود که از خرداد امسال بازار با یک رکود بی‌سابقه روبه‌رو شد و آهنگ رشد قیمت‌ها کندتر شد. متأسفانه مسئولان ذی‌ربط در حوزه مسکن بارها از اوضاع فعلی به‌عنوان ثبات بازار و کاهش قیمت‌ها یاد کردند و این شرایط را به تلاش‌های خود نسبت دادند که به‌هیچ‌عنوان درست نیست و وزارت راه و شهرسازی هیچ نقشی در آن نداشته است.

کاهش قیمت‌ها هم تنها برای فروشندگانی بود که به دلایل مختلف نیاز به نقدینگی داشتند و مجبور بودند ملک خود را گاهی تا ۲۵ درصد زیر قیمت به‌فروش برسانند و گزینه قیمت‌ها کاهش می‌یابد و حتی اگر فروشنده‌ها به‌خاطر شرایط بازار، موفق به فروش نشوند، از قید آن می‌گذرند.

بی‌تالله ستاریان، کارشناس بازار مسکن درباره کاهش نرخ مسکن به گفت: ما شاهد نشانه‌هایی از رکود عجیب و غریب در بازار مسکن هستیم و احتمالاً در این رکود، نرخ برخی خانه‌ها برای پول‌لازم‌ها کاهش داشته، اما مسئله اینجاست که رکود معمولاً در زمانی رخ می‌دهد که نرخ مسکن بیشتر از توان خرید مردم است و این اتفاق در ایران رخ داده و تا زمانی که اقدامات دقیقی برای افزایش توان خرید در بازار مسکن انجام نشود، صحبت از کاهش نرخ مسکن، تقابل با واقعیت است. نرخ متری مسکن حتی اگر از ۱۰۰ میلیون تومان به ۸۰ میلیون تومان هم تبدیل شود، همچنان بسیار بالا است و ادعای ارزیابی مسکن، شوخی است.

یک روز، پلتفرم‌های مختلف متهم می‌شوند که باعث افزایش نرخ مسکن شده‌اند، روز دیگر مشاوران املاک متهم می‌شوند و روز بعد، از بورس کالا و نقش آن در افزایش نرخ گفته می‌شود، در حالی که دلیل اصلی رشد نرخ مسکن، به‌ترتیب اولویت، رشد تورم عمومی و

مسکن
رفته‌رفته از
دایره قدرت
خرید مردم
خارج می‌شود
و دیگر کسی
توان خرید
ملک را ندارد

رکود معمولاً
زمانی رخ
می‌دهد که
نرخ مسکن
بیشتر از
توان خرید
مردم است
و این اتفاق
در ایران رخ
داده است

افزایش یابد.
به وزیر راه و شهرسازی توصیه می‌شود به‌جای مانور روی نرخ مسکن آمار بدهد که دوره انتظار برای خرید خانه چقدر کاهش یافته، چراکه این موضوع قابل‌استنادتر است.

سخن پایانی

گرفته و بسیاری از طرح‌ها و سیاست‌گذاری‌ها از مرحله آزمون و خطا گذشته است، ضرورت دارد تا تمام نهادهای مربوطه با یک تعامل سازنده و همکاری همه‌جانبه برای بهبود بازار مسکن تلاش کنند تا مسکن درخور و مناسب در دسترس همه شهروندان و به‌ویژه اقشار هدف قرار گیرد.

نابسامانی بازار مسکن اتفاقی است که در طول چند دهه گذشته آغاز شده و اکنون به اوج خود رسیده است. در این شرایط نمی‌توانیم از دولت سیزدهم انتظار داشته باشیم که در مدت زمان کوتاهی، ثبات در بازار مسکن ایجاد کند، بنابراین اکنون که بسیاری از زیرساخت‌های ساخت مسکن انجام

آگهی فقدان سند مالکیت

به مدت ده روز اعتراض خود را ضمن ارائه اصل سند مالکیت به این اداره تسلیم تا وفق مقررات عمل گردد.
بدیهی است چنانچه ظرف مدت مقرر اعتراضی واصل نشود و یا در صورت اعتراض اصل سند ارائه نگردد سند مالکیت المثنی طبق مقررات به متقاضی تسلیم خواهد شد.

حوزه ثبت ملک کرج - ناحیه سه

شماره الکترونیکی ۱۴۰۱۲۳۳۱۰۱۱۰۰۱۲۹۲ مفقود گردیده و تقاضای صدور سند مالکیت المثنی نموده است.
لذا مراتب به استناد تبصره یک اصلاحی به ماده ۱۲۰ آیین‌نامه قانون ثبت در یک نوبت آگهی می‌شود تا چنانچه کسی مدعی وجود سند مالکیت نزد خود و یا انجام معامله نسبت به ملک مذکور باشد از تاریخ انتشار این آگهی

خانم زهرا شاهیان یار ضمن تسلیم دوبرگ استیضاحیه تصدیق شده اعلام نموده است که سند مالکیت ششدانگ یک دستگاه آپارتمان مسکونی به مساحت ۱۱۹٫۲۸ مترمربع قطعه ۳ تفکیکی به شماره ۶۹۷۳۲ فرعی از ۱۷۰ اصلی مفروز از پلاک ۵۵۴۵۲ فرعی از اصلی مذکور واقع در اراضی حوزه ثبتی شهرستان کرج به شماره چابی ۶۰۳۸۴۷ ب ۱۴۰۰ به

تحلیل وضعیت شاخص «مدیران خرید» اقتصاد

تولید در آستانه رکود قرار گرفت

امیرعباس آذرموند: شاخص ترکیبی «مدیران خرید» برای کل اقتصاد ایران در ماه مهر ۵۴.۱۵ گزارش شده، اما این شاخص برای خرید بخش صنعت به ۵۳.۱۱ رسیده که نسبت به ۳ ماه تابستان، بیشترین میزان را به ثبت رسانده است. این مهم در حالی رخ داده که برخی رشته فعالیتها با کاهش شاخص مدیران خرید صنعت و رکود تقاضا روبهرو بوده‌اند. با وجود رشد نسبی شاخص مدیران در مهر و رسیدن این شاخص به بیش از ۵۰، براساس اطلاعات حاصل شده، می‌توان گفت که در وضعیت فعلی، علاوه بر مشکل کمبود نقدینگی و تامین ارز و تسهیلات بانکی که موجب کمبود مواد اولیه و پیمان‌سپاری ارزی شده، در نهایت به کاهش صادرات بخش تولید انجامیده است. استمرار مشکلات مربوط به این بخش، به اتخاذ قوانین مخل و غیر کارشناسی از سوی گمرک، وزارت صنعت، معدن و تجارت و بورس کالا باعث مشکلات جدی برای فعالیت تعداد قابل توجهی از شرکتها شده است.

این امر به معنای آن است که چهاردهمین ماه پی‌درپی کاهش و طولانی‌ترین توالی رکود از دسامبر ۲۰۰۰ تا فوریه ۲۰۰۲ به‌دست آمده است. به‌گزارش **مدیران خرید** بر مبنای گزارش اتاق بازرگانی، در ماه میلادی اکتبر، برای پنجمین ماه متوالی، شاخص روندی کاهنده به خود گرفته که بیانگر رکود بیشتر در سفارشات جدیدی صنعتی در جهان

شاخص «مدیران خرید کل اقتصاد»، توسط موسسه جی‌پی مورگان تهیه می‌شود و بر مبنای گزارش اخیر آن که به بررسی این نرخ در ماه اکتبر پرداخته، تصریح شده که برای بخش صنعت جهان، کمترین رقم سه‌ماهه گذشته با ۴۸.۸ به‌دست آمده است. این نرخ در مقایسه با نرخ ماه سپتامبر که ۴۹.۲ محاسبه شده بود، کاهش یافته و کمتر از میزان مرزی ۵۰ هم گزارش شده است.

کارخانه‌های جهان داشته‌اند. با این وجود، در آسیا هم مقدار تولید به‌طور متوسط، کاهش یافته، زیرا افزایش رشد در هند و بهبودی ناچیز در اندونزی و تایلند، با وجود انقباض تولید در چین و ژاپن، خنثی و بی‌اثر شده و ایالات‌متحده برای دومین ماه متوالی، افزایشی ملایم در میزان تولید داشته است.

است. فقدان تقاضا موجب شده که چشم‌انداز مثبت در میان سرمایه‌داران و تولیدکنندگان نیز کاهش یابد و کار به‌جایی رسیده است که در ۱۱ ماه گذشته، کمترین خوش‌بینی در میان آنها وجود دارد. در ماه مذکور، کشورهای اروپایی آلمان، فرانسه، هلند، لهستان، چک، اتریش، بریتانیا و ایتالیا، سهم اصلی را در کاهش تولید

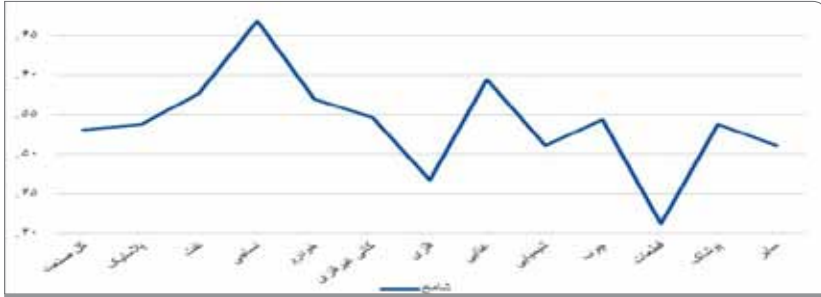
پایان تابستان سخت صنعت

رشته فعالیتها با کاهش شاخص صنعت و رکود تقاضا روبه‌رو بوده‌اند. در ماه نخست تابستان امسال، به غیر از موجودی مواد اولیه خریداری‌شده که با کاهش شدید روبه‌رو بوده، سایر مولفه‌های اصلی بیشتر از ۵۰ گزارش شده‌اند.

در ماه مهر، شاخص مقدار تولید محصولات با مقدار ۵۳.۲۸ اندکی بهتر از شهریور ثبت شده، اگرچه تولید، اندکی از شرایط انقباضی ماه‌های پیش بیرون آمده است، اما بیشتر شرکتها وضعیت را در این ماه نیز مانند ماه پیش ارزیابی کرده‌اند. همچنین، شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان در مهر ۵۲.۹۲ گزارش شده که پس از رکود سه‌ماهه، تقاضای مشتریان کمی بهبود داشته، اما همچنان تقاضا در برخی فعالیتها با رکورد روبه‌رو بوده است.

شاخص موجودی مواد اولیه خریداری‌شده، ۴۵.۸۱ و برای چهارمین ماه پی‌درپی کاهش یافته است و سرعت کاهش شاخص بیشترین مقدار ۸ ماه اخیر، جز فروردین را به‌ثبت رسانده است. کمبود شدید نقدینگی و سرمایه در گردش، عدم تخصیص ارز و تسهیلات بانکی، عرضه محدود برخی مواد اولیه در بورس کالا و با قیمت‌های بالا، از جمله دلایل عمده کمبود مواد اولیه است که تولیدکنندگان مطرح کرده‌اند.

این در حالی است که در بخش فروش خارجی، شاخص میزان صادرات کالا و خدمات ۴۹.۷۲ و برای چهارمین بار پی‌درپی، کمتر از ۵۰ ثبت شده که گرچه سرعت کاهش آن در مقایسه با ماه‌های قبل کمتر است، اما همچنان قوانین مربوط به پیمان‌سپاری ارزی موجب شده تا بسیاری از تولیدکنندگان (به‌ویژه آن دسته که مواد اولیه خود را با ارز بازار آزاد تامین می‌کنند) در عمل با صادرات در این شرایط متضرر شوند یا برای شان توجیه اقتصادی نداشته باشد.

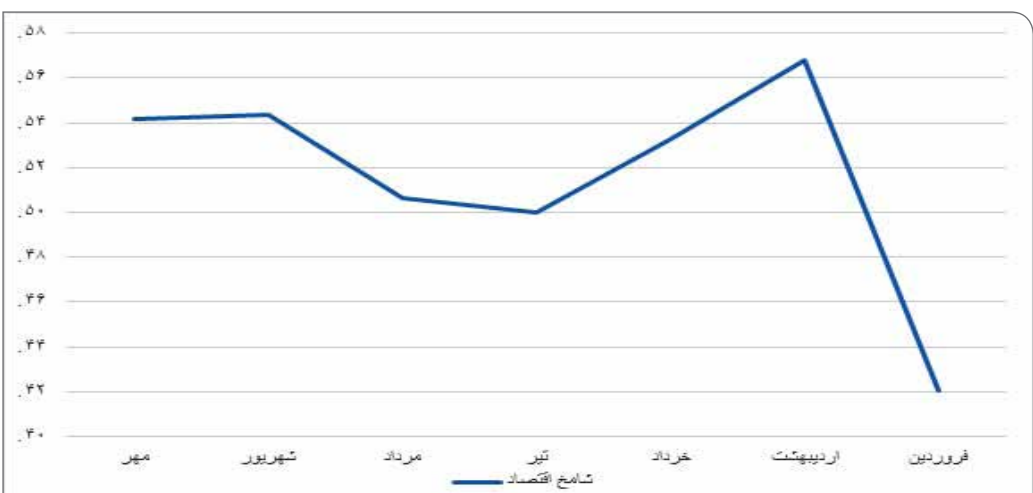

در مجموع، رشد اندک تقاضای داخلی و کاهش صادرات و فروش خارجی موجب شده تا شاخص میزان فروش محصولات بر ۴۸.۹ و همچنان برای چهارمین ماه پی‌درپی در رکود باشد، هرچند شدت کاهش در فروش در مقایسه با شهریور کمتر است. بنابراین، با توجه به اینکه رشد در بهبود تقاضای داخلی بسیار اندک و تقاضای خارجی نیز با کاهش همراه بوده، به‌دلیل پیشی گرفتن تولید از میزان فروش، شاخص موجودی محصول در انبار مانند ماه گذشته (۵۸.۱۹) افزایشی بوده و دومین مقدار از نظر بیشترین میزان را در سری ۶۱ ماهه ثبت کرده است.

افت شاخص در آغاز پاییز

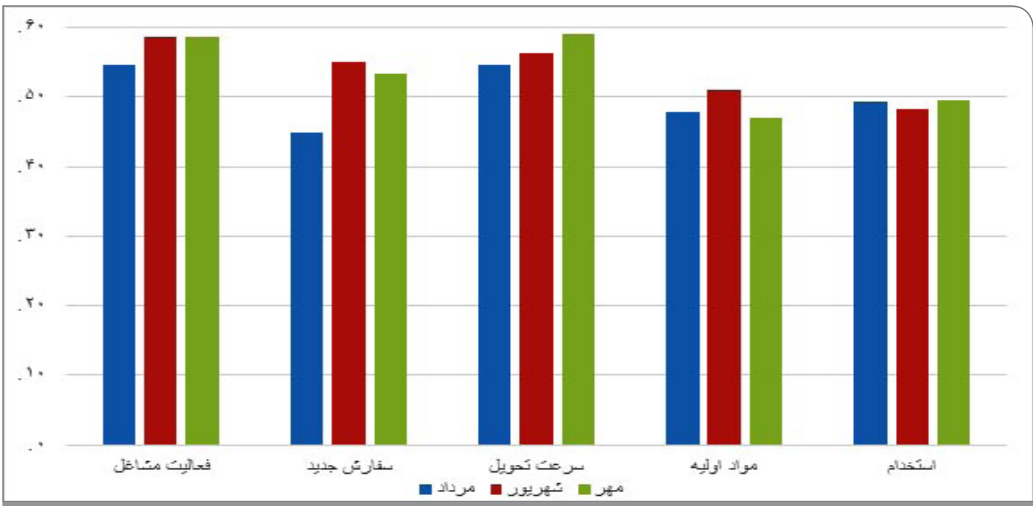
موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری‌شده هم با ثبت رقم ۴۷.۱ به کمترین میزان از مرداد تا پایان مهر رسیده و این شاخص در هر بخش اقتصادی با کاهش مملوس مواجه بوده است. کمبود نقدینگی و عدم تخصیص ارز و تسهیلات بانکی و همچنین، اعمال قوانین غیر کارشناسی از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت، گمرک و بورس کالا کسب‌وکارها را در تامین لوازم موردنیاز با دشواری مواجه کرده است. در همین حال، نرخ تورم نهاده‌ها دوباره روندی فزاینده به‌خود گرفته، به‌طوری‌که شاخص نرخ خرید مواد اولیه و لوازم موردنیاز در مهر به ۷۲.۲۵ بیشترین مقدار سه‌ماهه اخیر را به‌ثبت رسانده است. در نتیجه، بالا رفتن نرخ ارز و هزینه‌های فعالیت‌های کسب‌وکار، شاخص نرخ محصولات تولیدشده یا خدمات ارائه‌شده نیز با ثبت عدد ۵۹.۹۶ بیشترین افزایش را در ۵ ماه گذشته و پس از داد، به‌ثبت رسانده است. افزایش نرخ ارز و تحمیل هزینه‌هایی ناشی از اعمال قوانین و مقررات غیر کارشناسی که منجر به کمبود یا بالا رفتن نرخ نهاده‌ها می‌شود، دوباره موجب تورم قیمت‌ها شده و این افزایش، به‌ویژه در بخش خدمات و کشاورزی بیشتر از سایر بخش‌ها بوده است.

آخرین نظرسنجی جمع‌آوری‌شده، حاکی از آن است که شاخص ترکیبی مدیران خرید برای کل اقتصاد ایران در پایان مهر ۱۴۰۲ معادل ۵۴.۱۵ محاسبه شده است. این مهم نشان می‌دهد که شاخص مزبور، مشابه نرخ شهریور و اندکی پایین‌تر از آن بوده است. در میان مولفه‌های اصلی، شاخص موجودی مواد اولیه یا لوازم خریداری‌شده و میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی کمتر از ۵۰ محاسبه شده‌اند. در مهر امسال، مقدار افزایش در شاخص میزان فعالیت‌های کسب‌وکار ۵۸.۶ برآورد شده که مشابه رقم به‌دست‌آمده در پایان تابستان است. این در حالی است که سرعت در افزایش تقاضا افت کرده و شاخص میزان سفارشات جدید مشتریان از ۵۵.۲ در شهریور امسال، پس از یک ماه به ۵۳.۳۸ رسیده است. همچنین، شاخص میزان صادرات کالا و خدمات با ثبت مقدار ۴۹، برای چهارمین ماه پی‌درپی در رکود قرار گرفته و هرچند کاهش آن جزئی بوده، اما به هر حال نسبت به پایان تابستان از میزان آن کاسته شده است. محدودیت‌های صادراتی چون مشکلات مربوط به پیمان‌سپاری ارزی، بر ادامه این روند کاهنده موثر بوده است.

در شرایط اقتصادی کشور مانند ماه‌های گذشته همچنان، بسیاری از کسب‌وکارها با کمبود نیروی کار ناشی از عدم تمایل نیروی انسانی به اشتغال و جست‌وجوی موقعیت‌های دیگر یا مهاجرت نیروی کار متخصص روبه‌رو هستند.

با وجود بهبود در شرایط تولید و انتظارات خوش‌بینانه کسب‌وکارها برای ماه آینده، شاخص میزان استخدام و بکارگیری نیروی انسانی ۴۹.۵۶ برای سومین ماه پیاپی کمتر از ۵۰ گزارش شده است.

میزان فروش کالا و خدمات در کل اقتصاد ۵۳.۴۷ پس از ۳ ماه متوالی رکود، اندکی بهبود داشته است، هرچند فروش در بخش‌های صنعت و ساختمان کاهش داشته است و بسیاری از کسب‌وکارها همچنان شرایط را مانند شهریور گزارش کرده‌اند، این افزایش در فروش بیشتر به‌دلیل اندکی بهبود در بخش خدمات بوده است. انتظار نسبت به بهبود فعالیت کسب‌وکارها در مهر با ثبت عدد

۶۵.۷۸، خوش‌بینی فعالان اقتصادی را برای ماه آینده نشان می‌دهد، اما شدت انتظارات خوش‌بینانه در مقایسه با شهریور که ۷۰.۵ گزارش شده بود، کاهش معنادار داشته است که می‌تواند به حمله ارتش اسرائیل به مردم غزه مربوط باشد؛ هرچند خوش‌بینی فعالان اقتصادی در بسیاری از ماه‌های سال به‌دلیل بی‌ثباتی و غیرقابل‌پیش‌بینی بودن و نوسان شرایط اقتصادی، مطابق انتظارات پیش‌ترفته است.

«شامخ» چیست؟

روبه‌رو باشند. گفتنی است، عدم پرداخت مطالبات تولیدکنندگان از سوی وزارت نیروی و بانک مرکزی برخی شرکتها را در بخش صنایع فلزی در آستانه ورشکستگی برده است. عدم پرداخت مطالبات از سوی مشتریان بزرگ در بخش صنایع شیمیایی هم، این شرکتها را دچار کمبود شدید نقدینگی کرده است.

می‌شود، به‌طوری‌که نیاز تولیدکننده برآورده نمی‌شود و شرکتها ناچار به تهیه مواد اولیه در بازار آزاد می‌شوند؛ این امر بیش از همه در صنایع لاستیک و پلاستیک مشاهده می‌شود. ضمن اینکه، کمبود سرمایه در گردش و نقدینگی هم از طرف خریداران و هم شرکتها موجب شده است تا شرکتها با رکود شدید تقاضا در بازار

کشور محاسبه و منتشر می‌شود. بررسی گزارش شاخص مزبور در مهر امسال، حاکی از آن است که همچنان مشکل تامین ارز موردنیاز تولیدکنندگان برای واردات مواد اولیه بر جای خود باقی است. ضمن اینکه، مواد اولیه‌ای که در بورس کالا عرضه می‌شود با حجم بسیار کم و در برخی موارد، با قیمت‌های گران عرضه

از میان شاخص‌های متعدد اقتصادی که توسط کشورها و سازمان‌های بین‌المللی منتشر می‌شوند، شاخص مدیران خرید که آن را به اختصار «شامخ» هم می‌نویسند، از مهم‌ترین شاخص‌های اقتصادی است که مورد توافق بیشتر کشورهای توسعه‌یافته هم قرار دارد. در حال حاضر، شاخص شامخ برای حدود ۲۹ هزار بنگاه بخش خصوصی در بیش از ۴۰

یک کارشناس اقتصاد در گفت و گو با **سمنه**:

همچنان رکود تورمی حاکم است

عکس: آیدان فردی

امیرعباس آذرم‌وند: یک کارشناس اقتصاد کلان درباره وضعیت تولید در ایران می‌گوید: «اینکه ۶ سال است تورم اقتصاد ایران بیش از ۳۰ درصد محاسبه شده، حاکی از آن است که رکود تورمی یا همان تورم همراه رکود در کشور وجود دارد. گرچه ممکن است در بخش‌هایی رشد وجود داشته باشد و حتی این رشد چنان زیاد باشد که کل شاخص تولید ناخالص داخلی را دستخوش تحولاتی مهم کند، اما نباید این را به معنای رونق گرفت.»

هادی حق‌شناس، نماینده پیشین مجلس و استاندار سابق گلستان، تصریح می‌کند: «ایران از سال ۹۷ با تورم بالا دست‌وپنجه نرم می‌کرد و این مشکل در سال‌های اخیر تشدید شده است. در واقع از سال ۱۴۰۰ تا امروز تورم کشور نه تنها کاهش نیافته، بلکه به بیش از ۴۰ درصد افزایش یافت و حتی گفته می‌شود در پایان سال گذشته نرخ این شاخص از ۵۰ درصد هم گذشت. روند فعلی هم نشان می‌دهد تا پایان امسال نرخ تورم بیش از ۴۰ درصد باشد.»

آنچه در ادامه می‌خوانید مشروح گفت‌وگوی **سمنه** با این کارشناس اقتصاد است.

زیرا تولید بدون اینکه مشتری داشته باشد، معنی نمی‌دهد.

در این شرایط گفته می‌شود برای سال آینده هم بناست حقوق کارمندان دولت ۲۰ درصد افزایش یابد. این امر به گسترش رکود منجر نمی‌شود؟

چنانچه مانند امسال عمل شود، گریزی از تعمیق رکود نیست. با این همه من فکر می‌کنم دو راه برای افزایش قدرت خرید وجود دارد؛ یکی افزایش حقوق و دستمزد کارمندان و کارگران و دیگری که من آن را موثرتر هم می‌دانم، اجرای سیاست‌هایی که ثبات را به اقتصاد کشور برمی‌گرداند؛ به عبارت ساده‌تر دولت باید بتواند با اتخاذ سیاست‌های پولی، مالی و بودجه‌ای تورم را کنترل کند و سپس قدرت خرید مردم را در یک شیب معقول افزایش دهد. به این ترتیب فشار کمتری هم به عموم جامعه و هم به‌طور خاص مزدبگیران وارد می‌شود.

اینکه به اسم کاهش تورم حقوق و دستمزدها به اندازه کافی بالا نرود، جوابگو است؟

بینید اینکه من می‌گویم باید تورم کم شود را نباید این‌طور تصور کنیم که من می‌گویم چند درصد کاهش تورم کافی است. به هیچ وجه چنین چیزی مدنظر نیست.

بحث این است که با این اقدامات تورم ایران به اندازه تورم میانگین جهانی شود که کمتر از ۵ درصد است. در نتیجه من به هیچ وجه منظورم صحت گذاشتن بر رویه فعلی دولت سیزدهم نیست.

در صورتی که تورم ۲۰ درصد و دستمزد کارگران باوجود تورم ۵۰ درصدی تنها ۲۷ درصد افزایش یابد، اما همان سال کسری بودجه ۳۰ درصد باشد، چه معنایی جز تضعیف بیشتر قدرت خرید مردم بدون اصلاح روند فعلی دارد؟

هیچ معنایی جز این ندارد.

محاسبه شده، حاکی از آن است که رکود تورمی یا همان تورم به همراه رکود در کشور وجود دارد. گرچه ممکن است در بخش‌هایی رشد وجود داشته باشد و حتی این رشد چنان زیاد باشد که کل شاخص تولید ناخالص داخلی را دستخوش تحولاتی مهم کند، اما نباید این را به معنای رونق گرفت.

بانک مرکزی از رشد اقتصادی ۶.۲ درصدی و مرکز آمار از رشد ۷.۹ درصدی در ۳ ماه نخست امسال خبر دادند. چرا چنین رشدی را نمی‌توان به معنای رونق اقتصادی در نظر گرفت؟

به این دلیل ساده که حداقل یک‌سوم این رشد ناشی از افزایش چشمگیر صادرات نفت، گاز و فرآورده‌های پتروشیمی بوده و بخش مهم دیگر آن هم ناشی از استفاده از ظرفیت‌های بلااستفاده اقتصاد کشور که در سال‌های دهه ۹۰ راکد مانده بودند.

بر همین اساس چه رشد نزدیک ۸ درصدی اعلامی مرکز آمار ایران را فرض بگیریم و چه نرخ بیش از ۶ درصدی بانک مرکزی را ملاک قرار دهیم، این رشد بی‌کیفیت بوده است. رشدی که منجر به افزایش درآمدهای عمومی جامعه به‌نجوی که برای جامعه محسوس و ملموس باشد، نشود، رشدی بی‌کیفیت است. یک رشد باکیفیت آن هم وقتی در حدود ۸ درصد باشد، با افزایش چشمگیر اشتغال و سطح عمومی درآمدهای مردم همراه می‌شود، اما وقتی رشدی رخ می‌دهد که بیشتر ناشی از گشایشی در فروش نفت است یا استفاده از ظرفیت‌های یکباره، نه‌تنها پایدار و مستمر نیست، بلکه به‌زودی اثرات آن، بدون تغییر در وضعیت معیشتی مردم، تخلیه می‌شود.

به تضعیف قدرت خرید مردم اشاره کردید. این مسئله می‌تواند عامل اصلی یا یکی از محرکان مهم رکود در اقتصاد تعبیر شود؟

بی‌تردید همین‌طور است که شما گفتید. کاهش قدرت خرید عموم یا اکثریت جامعه به این معناست که تولیدات دیگر مشتریان گذشته را نخواهند داشت؛ به همین دلیل تولیدکنندگان هم به‌تدریج از میزان تولید خواهند کاست.

تولیدکننده می‌شود و چون تقاضا همچنان به‌شکل فزاینده بالا می‌رود و کالاها یا خدمات تولیدشده مشتریان بیشتری دارند، تولیدکننده باید به سمت تولید بیشتر متمایل شود.

این تناقض ناشی از چیست؟

ناشی از این است که تورم در ایران هم به‌دلیل افزایش هزینه‌های تولید بالا رفته و هم چون درآمدهای مردم اصلاح نشده و به اندازه هزینه‌ها افزایش پیدا نکرده، تقاضا به‌جای اینکه رشد کند کاهش یافته است.

وقتی قدرت خرید بخش مهمی از مصرف‌کنندگان کاهش یافته و به حداقل می‌رسد، آنها دائم از هزینه‌های غیرضروری خود می‌کاهند و تلاش می‌کنند تنها نیازهای اولیه را تأمین کنند. این امر می‌تواند چنان ادامه پیدا کند که مشکلات بیشتر و بیشتر شوند و نیازهای اولیه هم به‌تدریج کمتر از گذشته و با کیفیتی نازل‌تر تأمین شوند.

به‌طور واضح می‌توانیم این مشکل را در بخش مسکن ببینیم. گفته می‌شود در ۳ ماه تابستان قیمت مسکن در کشور کاهش یافته و تولیدکنندگان خانه هم می‌گویند نسبت به گذشته مشتریان دست به نقد کمتری در بازار حضور دارد، این در حالی است که یک مشاهده عمومی در کلانشهرهای ایران به‌وضوح گویای وجود جمعیت وسیعی از مستاجران است. در گذشته هم مستاجر وجود داشت، اما بی‌تردید می‌توان ادعا کرد امروز به‌مراتب بیشتر از سال‌های گذشته مستاجر در کشور داریم. این مسئله نشان می‌دهد تقاضا برای مسکن در کشور نه‌تنها وجود دارد، بلکه بسیار زیاد است، اما قیمت مسکن چنان افزایش و قدرت خرید مصرف‌کنندگان کاهش یافته که امکان خرید خانه از بین رفته است. به همین دلیل دائم میزان و تعداد مستاجران کشور در حال افزایش است و گاه به‌نظر می‌رسد هزینه اجاره هم برای بخشی از جامعه قابل تأمین نیست.

این شرایطی که توضیح دادید، یعنی تقاضا به‌دلیل کاهش قدرت خرید افزایش یافته را چه می‌نامند؟

اینکه ۶ سال است تورم اقتصاد ایران بیش از ۳۰ درصد

این روزها بحث‌های فراوانی درباره میزان تولید صنعتی در کشور مطرح است. تا چه اندازه می‌توان این فرضیه را که اقتصاد ایران دچار رکود شده و شرایط به سمتی حرکت می‌کند که بخش بیشتری از توان بالقوه تولید به مرحله بالفعل نرسد، جدی گرفت؟

برای بررسی وضعیت تولید و تولید صنعتی در کشور می‌توان به شاخص‌های مختلفی رجوع کرد، اما من فکر می‌کنم در ایران، رقم شاخص شامخ یا به‌طور مشخص شاخص خرید مدیران که به‌شکل ماهانه اندازه‌گیری می‌شود، می‌تواند بیش از هر شاخص دیگری نشان‌دهنده رکود یا رونق باشد. بنا بر تعاریف، اگر نرخ شامخ بیش از ۵۰ باشد از رکود خبر می‌دهد و هرچه این شاخص کمتر از ۵۰ باشد به معنای این خواهد بود که رکود حاکم است.

گزارش اخیر که اتاق بازرگانی ایران منتشر کرده نشان می‌دهد نرخ این شاخص به‌طور کلی بیش از ۵۰ است، اما اجزای آن از ابتدای تابستان روندی کاهنده را در پیش گرفته‌اند و رقم شاخص خرید مدیران صنعتی هم کمتر از شاخص کل است. به‌نظر من براساس نتایج حاصل از گزارش اتاق ایران و اظهارات بنگاه‌هایی که آنها موردنظر خواهی قرار دادند، حکایت از حرکت به سمت رکود در اقتصاد ایران دارد.

در شرایط تورمی که کشور در ۵ سال گذشته تجربه کرده، رکود ناشی از چیست؟

ایران از سال ۹۷ با تورم بالا دست‌وپنجه نرم می‌کرد و این مشکل در سال‌های اخیر تشدید شده است. در واقع از سال ۱۴۰۰ تا امروز تورم کشور نه‌تنها کاهش نیافته، بلکه به بیش از ۴۰ درصد افزایش یافت و حتی گفته می‌شود در پایان سال گذشته نرخ این شاخص از ۵۰ درصد هم گذشت. روند فعلی هم نشان می‌دهد تا پایان امسال نرخ تورم بیش از ۴۰ درصد باشد.

این پرسش معتبری است که چرا باوجود تورم بالایی که بر کشور و اقتصادمان حاکم شده، تولیدکنندگان حاضر به تولید بیشتر نیستند. از هر طرف که نگاه کنیم اگر تورم محصول افزایش تقاضا باشد، موجب افزایش درآمدهای

تولیدکننده می‌شود و چون تقاضا همچنان به‌شکل فزاینده بالا می‌رود و کالاها یا خدمات تولیدشده مشتریان بیشتری دارند، تولیدکننده باید به سمت تولید بیشتر متمایل شود.

این تناقض ناشی از چیست؟

ناشی از این است که تورم در ایران هم به‌دلیل افزایش هزینه‌های تولید بالا رفته و هم چون درآمدهای مردم اصلاح نشده و به اندازه هزینه‌ها افزایش پیدا نکرده، تقاضا به‌جای اینکه رشد کند کاهش یافته است.

وقتی قدرت خرید بخش مهمی از مصرف‌کنندگان کاهش یافته و به حداقل می‌رسد، آنها دائم از هزینه‌های غیرضروری خود می‌کاهند و تلاش می‌کنند تنها نیازهای اولیه را تأمین کنند. این امر می‌تواند چنان ادامه پیدا کند که مشکلات بیشتر و بیشتر شوند و نیازهای اولیه هم به‌تدریج کمتر از گذشته و با کیفیتی نازل‌تر تأمین شوند.

به‌طور واضح می‌توانیم این مشکل را در بخش مسکن ببینیم. گفته می‌شود در ۳ ماه تابستان قیمت مسکن در کشور کاهش یافته و تولیدکنندگان خانه هم می‌گویند نسبت به گذشته مشتریان دست به نقد کمتری در بازار حضور دارد، این در حالی است که یک مشاهده عمومی در کلانشهرهای ایران به‌وضوح گویای وجود جمعیت وسیعی از مستاجران است. در گذشته هم مستاجر وجود داشت، اما بی‌تردید می‌توان ادعا کرد امروز به‌مراتب بیشتر از سال‌های گذشته مستاجر در کشور داریم. این مسئله نشان می‌دهد تقاضا برای مسکن در کشور نه‌تنها وجود دارد، بلکه بسیار زیاد است، اما قیمت مسکن چنان افزایش و قدرت خرید مصرف‌کنندگان کاهش یافته که امکان خرید خانه از بین رفته است. به همین دلیل دائم میزان و تعداد مستاجران کشور در حال افزایش است و گاه به‌نظر می‌رسد هزینه اجاره هم برای بخشی از جامعه قابل تأمین نیست.

این شرایطی که توضیح دادید، یعنی تقاضا به‌دلیل کاهش قدرت خرید افزایش یافته را چه می‌نامند؟

اینکه ۶ سال است تورم اقتصاد ایران بیش از ۳۰ درصد

تقاضا برای مسکن در کشور نه‌تنها وجود دارد، بلکه بسیار زیاد است، اما قیمت مسکن چنان افزایش و قدرت خرید مصرف‌کنندگان کاهش یافته که امکان خرید خانه از بین رفته است

فراخوان ارزیابی کیفی جهت برگزاری مناقصه عمومی

اجرای حصار کشی اطراف شیرهای بین راهی با دیوار پیش ساخته بتنی در محدوده مرکز بهره‌داری خطوط لوله شیراز

منطقه پنج عملیات انتقال گاز ایران در نظر دارد فراخوان ارزیابی کیفی جهت برگزاری مناقصه عمومی یک مرحله‌ای «فوق» به شماره مناقصه س-۱۴۰۲-۲۳ را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت بر گزار نماید. کلیه مراحل بر گزار فرایند ارزیابی کیفی از دریافت تا تحویل اسناد استعلام ارزیابی کیفی تا ارسال اسناد جهت سایر مراحل مناقصه از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت ستاد به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد.

لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند. تاریخ انتشار فراخوان در سامانه ستاد تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۲ می‌باشد. اطلاعات و اسناد مناقصه عمومی پس از بر گزار فرایند ارزیابی کیفی از طریق سامانه ستاد جهت مناقصه گران ارسال خواهد شد.

مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی از طریق سامانه ستاد: ساعت ۱۸ روز **سه شنبه ۱۴۰۲/۰۸/۳۰**

مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی از طریق سامانه ستاد: ساعت ۱۸ روز **سه شنبه ۱۴۰۲/۰۹/۱۴**

اطلاعات دستگاه مناقصه گزار:

- آدرس: شیراز، بزرگراه امام خمینی، حذفاصل شهرک فرهنگیان و شهرک فرزادگان، منطقه پنج عملیات انتقال گاز، کدپستی ۹۶۳۱۵-۷۱۷۹۸ و شماره تماس ۰۷۱-۳۸۴۰۳۸۰۰۹

۴) شماره فراخوان در سامانه ستاد: ۰۷۱-۳۸۴۰۳۸۰۰۰۶۸

۵) تاریخ درج آگهی:

- تاریخ آگهی نوبت اول: روز **دوشنبه ۱۴۰۲/۰۸/۲۲**

- تاریخ آگهی نوبت دوم: روز **سه شنبه ۱۴۰۲/۰۸/۲۳**

۶) گواهی صلاحیت مورد نیاز:

- گواهی صلاحیت معتبر پایه ۵ در رشته «ساختمان و ابنیه» یا گواهی صلاحیت معتبر پایه ۵ در رشته «راه‌ترابری» از سازمان برنامه و بودجه

- گواهی صلاحیت معتبر ایمنی امور پیمانکاران از اداره تعاون، کار و رفاه اجتماعی

۷) در صورت نیاز به توضیحات تکمیلی جهت موارد مرتبط با مناقصه و پیمانی با شماره تلفن ۰۷۱۳۸۱۳۳۳۱۹ و ۰۷۱۳۸۱۳۳۳۱۰ موارد مرتبط فنی و اجرایی با شماره تلفن ۰۷۱۳۸۱۳۳۳۹۲ تماس حاصل نمایند.

۸) خرید کلای خارجی که مشابه تولید داخلی دارد توسط پیمانکار ممنوع است. قیمت‌ها متناسب با کلای ساخت داخل با لحاظ کیفیت ارایه می‌گردد.

اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه

دفتر ثبت نام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ - ۸۵۱۹۳۷۶۸

مرکز تماس: ۰۷۱-۱۴۵۶

روابط عمومی منطقه پنج عملیات انتقال گاز (۰۷۲۰۰۲۵۴)

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۲/۰۸/۲۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۲/۰۸/۲۳

سیستم مدیریت یکپارچه / کد ۱۰/۴۳/۰۲/ف

آگهی تجدید مناقصه عمومی یک مرحله‌ای (شماره ۱۵۸/م/۱۴۰۲)

شرکت آب و فاضلاب استان البرز در نظر دارد عملیات واگذاری و تصحیح قرارداد انشعاب آب و فاضلاب، پیگیری و وصول مطالبات در محدوده تحت پوشش خدمات امور آبفا کرج از محل منابع داخلی شرکت را از طریق مناقصه عمومی و به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. کلیه مراحل بر گزار از طریق سامانه مناقصه گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir با شماره فراخوان ۰۷۲۰۰۵۱۸۶۰۰۱۵۸ انجام خواهد شد و لازم است مناقصه گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

مدت اجرای پروژه، نوع و مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: مدت اجرای کار ۱۰ (ده) ماه شمسی و مبلغ تضمین شرکت در مناقصه ۷۷۴۶۵۰۰۰۰ ریال به‌صورت واریز نقدی به حساب شرکت، ضمانتنامه بانکی، چک تضمین شده بانکی و یا مطالبات قطعی تایید و بلوکه شده نزد شرکت آب و فاضلاب استان البرز می‌باشد.

مهلت تحویل اسناد مناقصه: مناقصه گران علاوه بر بارگذاری فایل‌های PDF تا ساعت ۱۹ روز **دوشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۱۳** موظف به ارائه تضمین شرکت در مناقصه در پاکت لاک و مهر شده تا پایان وقت اداری همان روز به دبیرخانه شرکت آب و فاضلاب استان البرز می‌باشند. تاریخ بازگشایی پاکت: ساعت ۱۳:۳۰ روز **سه شنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۹/۱۴** خواهد بود.

نحوه دریافت اسناد مناقصه: داوطلبان می‌توانند به‌منظور دریافت اسناد مناقصه از تاریخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۲ تا ساعت ۱۹ روز **یکشنبه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۲۸** از طریق سامانه ستاد به آدرس www.setadiran.ir اقدام نمایند. تلفن تماس: ۳۳۱۷۱۵۰ - ۰۲۶

سایر اطلاعات و جزئیات در اسناد مناقصه مندرج است.

جهت کسب اطلاعات بیشتر به سایت پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات به آدرس (iets.mporg.ir) مراجعه نمایید.

شرکت آب و فاضلاب استان البرز «سهامی خاص»

راهکارهای کاهش غلظت آلاینده‌ها را بررسی کرد

آلودگی، آورده اقتصاد بیمار

امروزه آلودگی هوا تبدیل به اصلی‌ترین معضل زیست‌محیطی اغلب کشورهای در حال توسعه و نحوه مدیریت آن تبدیل به یک چالش اساسی شده است. چندی پیش، مجله نیوساینست نوشت، سالانه ۹ میلیون نفر در جهان بر اثر آلودگی هوا جان خود را از دست می‌دهند. اکنون چند روزی می‌شود که پایتخت‌نشینان به‌همراه دیگر ساکنان کلانشهرهای کشور، شاهد آسمان خاکستری و دودگرفته هستند. براساس داده‌های شرکت کنترل کیفیت هوای تهران، میزان آلاینده‌های شاخص $PM_{2.5}$ عدد ۱۱۷ را نشان می‌دهند و این یعنی شرایط هوای تهران در

وضعیت ناسالم برای گروه‌های حساس قرار دارد. پیش‌بینی کلی نقشه‌های همدیدی و آینده‌نگری سازمان هواشناسی نشان می‌دهد که تا امروز در بیشتر مناطق کشور جو آرامی حاکم است و باتوجه به پایداری و سکون هوا، غلظت آلاینده‌های جو در شهرهای صنعتی و پرجمعیت افزایش می‌یابد.

بنابراین، باید منتظر ورود بسته‌های هوایی و رفع پایداری هوا باشیم. اما خوب می‌دانیم که انتظار برای تغییر مکانیزم هوا برای کاهش میزان غلظت آلاینده‌ها راهکار منطقی نیست. در نتیجه، با استفاده از تجارب کشورهای موفق باید

پیاده‌روی، بهترین شیوه حمل‌ونقل پاک

حسن‌زاده گفت: از آنجایی که ایجاد این نوع از زیرساخت‌ها نسبت به زیرساخت‌های خودرویی هزینه کمتری می‌طلبد، منطقی‌تر است که به افزایش آن در شهرهای آلوده پرداخته شود. برای مثال، ایجاد زیرساخت برای حمل‌ونقل با استفاده از دوچرخه در شهر هم به نسبت خودروهای شخصی هزینه کمتری می‌طلبد، اما متأسفانه سرمایه‌گذاری در حوزه خودرو شخصی در ایران بیشتر است. گفتنی است، با تاسیس جداکننده‌های مربوط به دوچرخه‌سواری می‌توان گام مهمی در توسعه حمل‌ونقل پاک برداشت، چراکه بیشتر پروژه‌های عمرانی مربوط به تردد خودروهای شخصی و ایجاد تقاطع‌های غیرهمسطح است که در آینده آورده‌ای جز آلودگی هوا، صدا و ترافیک نخواهد داشت.

حمل‌ونقل اشتراکی، یک راهکار هوشمندانه

وی درباره نقش فناوری در توسعه حمل‌ونقل پاک گفت: بی‌شک فناوری و اکوسیستم نوآوری در کشور، نقش مهمی در توسعه حمل‌ونقل پاک در کشور دارند. برای مثال، حمل‌ونقل اشتراکی که امروزه در دنیا رواج زیادی دارد، می‌تواند کمک زیادی به توسعه حمل‌ونقل پاک کند.

امروزه از دوچرخه‌های اشتراکی و خودروهای برقی اشتراکی در بیشتر کشورهای پیشرفته استفاده می‌شود. گفتنی است، سیستم‌های اشتراکی، موجب ارتقای راندمان تردد و ترافیک شهری می‌شود و نقش جدی در بهبود وضعیت ترافیک و آلودگی هوا دارد. اگر چنین سیستم‌هایی از سوی دانش‌بنیان‌ها تولید و توسعه یابد، می‌تواند گام مهمی در توسعه حمل‌ونقل پاک داشته باشد.

به‌گفته حسن‌زاده، چالش اصلی در عدم بهره‌گیری از توان دانش‌بنیان‌ها در توسعه حمل‌ونقل پاک، عدم ارتباط موثر مدیریت شهری با اکوسیستم نوآوری است. اگر این ارتباط برقرار شود و نیازها برای اکوسیستم دانش‌بنیان تعریف شود و از طرفی، فناوری‌ها مورد حمایت دولت قرار بگیرند، در بیشتر بخش‌های نوآورانه می‌توانیم حرف‌های زیادی برای گفتن داشته باشیم.

وی توسعه زیرساخت‌ها را منجر به تعدیل فرهنگ عمومی در استفاده از این نوع از حمل‌ونقل دانست و گفت: به‌منظور افزایش فرهنگ عمومی، می‌توان از بازارهایی اجتماعی مردم را به‌سمت استفاده از حمل‌ونقل پاک سوق داد. در واقع، با تولید محتوای دقیق

اقتصاد بیمار، عامل اصلی آلودگی هوا

می‌ماند. در واقع، وقتی وضعیت اقتصادی مردم بد باشد، اجازه توجه به موضوعاتی نظیر آلودگی هوا داده نمی‌شود و هزینه‌ها برای احتیاجات اولیه‌تری پرداخت خواهد شد. در این شرایط، محیط‌زیست در اولویت‌های بعدی قرار می‌گیرد. تا زمانی که مردم درگیر نیازهای اولیه هستند، استفاده از حمل‌ونقل پاک اصلاً به ذهن آنها خطور نمی‌کند.

به‌گفته وی، تا زمانی که فعالان صنعتی، هدفی جز بقا نداشته باشند، الزامات زیست‌محیطی در اولویت‌های بعدی قرار می‌گیرد.

سخن پایانی

باید در نظر داشته باشیم که موضوع آلودگی هوا مسئله تک‌پارامتری نیست و باید منابع مختلف انتشار آلودگی را مشخص کنیم. واحدهای صنعتی، سوخت خودروها، ترافیک، تردد خودروهای غیراستاندارد در شهر و فعالیت آنها همگی می‌تواند از منابع آلودگی باشد. چندین سال است که این حمل‌ونقل پاک در فراموشی به‌سر می‌برد و انگار شهروندان پایتخت با آن غریبه شده‌اند؛ تا چندین سال پیش در سطح شهر تهران، دوچرخه‌هایی

مردم باید از شرایط اقلیمی کشور آگاه باشند

حسین آذرنبوند، استاد دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران

گرمایش زمین بر سلامتی انسان‌ها از بزرگسالان تا کودکان تأثیر منفی می‌گذارد و باعث ایجاد مشکلات قلبی، سرطان، بیماری‌های عفونی و آلرژی می‌شود. آسیب‌شناسی تغییرات آب‌وهوایی نشان می‌دهد که مشکلات نظیر کم‌آبی و موج گرما روی کره زمین، جز نارسایی‌های تنفسی و قلبی، به آسیب‌های خطرناک دیگری مانند سرطان پوست، عفونت‌های گرمسیری مانند تب دنگی، عوارض بارداری و اختلالات روانی منجر می‌شود. امروز گرمایش جهانی از بطن مقالات بیرون آمده و تبدیل به پدیده‌ای محسوس برای مردم جهان شده است و کمابیش همه جهان آن را در اشکال مختلف اقلیمی از جمله بارش دما احساس می‌کنند و واضح است که منابع طبیعی در تیرس نخست آسیب‌های گرمایش زمین است. یکی از مهم‌ترین تأثیرات افزایش دما، خشکی گیاهان است که موجب سخت شدن شرایط فیزیولوژیکی آنها می‌شود.

به‌گفته بسیاری از پژوهشگران اپیدمیولوژیست، بیشتر مردم تغییر آب‌وهوا را تهدیدی برای محیط‌زیست می‌دانند که البته این درست است. اما این پدیده همچنین تهدیدی برای سلامتی ما، برای سلامت نسل امروز و نسل فردا است. اگر واقعا تغییرات آب‌وهوایی را تهدیدی برای سلامتی خود بدانیم، این امر باید همه ما را به تلاشی واقعی برای کاهش انتشار گازهای خانگی سوق دهد. گیاهان، قربانی نخست افزایش دمای ناشی از تغییرات اقلیمی هستند. به‌طورقطع، افزایش دما برای گیاهان مشکل‌ساز خواهد بود. در زمان‌هایی که دما و خشکی بالا است، بهره‌برداری از منابع طبیعی باید محدودتر و کمتر باشد، چراکه آسیب جدی به پوشش گیاهی می‌رسد. در واقع، از یک‌سو، دمای بالا و گرما تنش محیطی را برای گیاه افزایش می‌دهد و از سوی دیگر، دسترسی به آب را برای گیاه محدودتر می‌کند، به‌همین دلیل تا حد ممکن باید از بهره‌برداری منابع طبیعی صرف‌نظر کرد. برای مثال، چرای حیوانات در زمان‌هایی که دما بالا می‌رود، باید کمتر شود، این در حالی است که هیچ برنامه مدون و استانداردی برای چرای حیوانات در کشور وجود ندارد و حیوانات در هر زمانی وارد مراتع می‌شوند. البته گاهی ممکن است به‌دلیل شدت گرما، دام وارد مراتع نشود، اما از آنجایی که مراتع در کشور ما آشخور مناسبی ندارند، دام‌ها معمولاً در اطراف منابع آبی رفت‌وآمد می‌کنند. بهره‌برداری حداکثری در اوج گرما، موجب تنک‌تر شدن پوشش گیاهی می‌شود و سال به سال شرایط را برای زیست گیاه دشوارتر می‌کند که در نهایت، بحران فرسایش خاک به‌وجود می‌آید. در برخی مکان‌ها به‌نظر می‌رسد، گیاه نابود و به‌طورکامل خشک شده است، اما این واکنش دفاعی گیاه در برابر گرمای شدید است. در حقیقت، گیاه ظاهر خود را تغییر می‌دهد تا حداقل تعرق را داشته باشد تا آب کمتری از دست بدهد. اگر شرایط نرمال شود و دما کاهش یابد، گیاه به حالت قبل برمی‌گردد، اما اگر چنین گرمایی ادامه‌دار باشد، گیاه بیش از مدت زمانی نمی‌تواند خارج از آسایش دمایی خود زندگی کند. باتوجه به اینکه سال‌ها روی دما و شرایط دمایی جهان تحقیق و مطالعه شده است، تاکنون گرمای این‌چنینی و کم‌آبی به این شکل مشاهده نشده بود. متأسفانه امروز آثار کمبود آب و افزایش دما در مکان‌هایی که به‌ندرت خشک می‌شدند هم، دیده می‌شود. بانوجه به اینکه بیشتر آتش‌سوزی‌ها در جنگل‌ها و مراتع ناشی از فعالیت‌های انسانی است، اما گرمای هوا هم احتمال بروز آتش‌سوزی‌های جنگلی را در کشور افزایش می‌دهد. بنابراین، باید اقدامات پیشگیرانه جدی انجام داد.

ایران در سال‌های متوالی با خشکسالی مواجه بوده است و می‌توانیم با بررسی درازمدت آمار و اطلاعات هواشناسی، این امر را پیش‌بینی کنیم که کشور همچنان درگیر خشکسالی خواهد بود. بنابراین، برای جلوگیری از مخاطرات احتمالی باید اقداماتی را به‌سرانجام رساند. مدیر گروه احیای مناطق خشک و کوهستانی گفت: از آنجایی که معمولاً همیشه در بحران‌ها به یاد مضللات اقلیمی مواردی نیستند که بعد از وقوع بتوانیم برای حل آن چاره‌اندیشی کنیم؛ چراکه امکانات ما بسیار محدود است و در صورت بروز بحران، دست‌کم باید حداقل‌ها را برای پیشگیری از آنها از قبل فراهم کرده باشیم. متأسفانه امکاناتی که در اختیار داریم، با اتفاقات احتمالی برابری نمی‌کند و تا زمان داریم باید نسبت به تجهیز خود اقدام کنیم. تقریباً نقطه‌ای در کره زمین وجود ندارد که از گرما و آثار گرمایش جهانی در امان باشد، بنابراین در همه جای کشور باید منتظر آثار زیانبار گرمای حداکثری باشیم. بی‌شک هرچقدر مناطق خشک‌تر باشند، احتمال بروز مخاطرات طبیعی ناشی از گرما افزایش پیدا می‌کند. به‌طورقطع، فرهنگ‌سازی برای کاهش آثار زیانبار تغییرات اقلیمی می‌تواند نقش جدی در تعدیل مخاطرات داشته باشد. بنابراین، مردم باید بدانند که در چه شرایط اقلیمی زندگی می‌کنند. بی‌شک حرکت به‌سمت اقتصاد بدون کربن مزایای زیادی دارد. این اقدام نه‌تنها به‌طورکلی باعث کاهش گرمای زمین می‌شود، بلکه آلودگی هوا را نیز کاهش می‌دهد، زیرا بخش بزرگی از آلودگی هوا ناشی از احتراق سوخت‌های فسیلی است.

مهتاب دمیچی
editor@smtnews.ir

پیاده‌روی، بهترین و قابل‌انگیزترین شیوه حمل‌ونقل پاک است که متأسفانه سهم زیادی در شهرهای کشور ما ندارد

حسن‌زاده گفت: مردم اگر بدانند که چقدر استفاده از حمل‌ونقل پاک برای شهر و خودشان مهم است و تأثیر جدی در کاهش آلودگی هوا دارد، بی‌شک میزان استفاده از این حمل‌ونقل روز به روز بیشتر می‌شود.

اگر همچنین، اگر شیوه‌های مختلف حمل‌ونقل را در اختیار مردم بگذاریم، بی‌شک مردم انتخاب هوشمندانه‌تری خواهند داشت. در شرایط فعلی، استفاده از خودرو شخصی علاوه بر هزینه کمتر، آسایش و رفاه بیشتری را برای مردم به‌همراه دارد. بنابراین، مردم ترجیح می‌دهند از خودرو شخصی استفاده کنند تا دیگر وسایل حمل‌ونقل. از طرف دیگر، هزینه بالای نرخ کرایه حمل‌ونقل عمومی، دلیل دیگری است که مردم به‌سمت حمل‌ونقل پاک روی نیاورند و ترجیح دهند با خودرو شخصی تردد کنند.

وی با اشاره به جذابیت بالای استفاده از حمل‌ونقل عمومی در بیشتر کشورهای توسعه‌یافته گفت: جذابیت حمل‌ونقل عمومی در بیشتر کشورهای توسعه‌یافته به‌قدری بالا و قابل‌اعتماد است که عموماً مردم ترجیح می‌دهند از حمل‌ونقل عمومی و پاک استفاده کنند. هزینه‌بر بودن استفاده از خودرو شخصی در این شهرها دلیل قانع‌کننده‌ای است که اغلب مردم ترجیح بدهند از شیوه‌های دیگر حمل‌ونقل استفاده کنند. در واقع، اگر در شهرهای بزرگ نظیر تهران هم، شیوه‌های متنوع حمل‌ونقل در اختیار مردم باشد، مردم انتخاب آگاهانه‌ای خواهند داشت.

این کارشناس گفت: زیرساخت لازم و استاندارد حمل‌ونقل پاک باید ایجاد شود تا بتوان آن را گسترش داد. در صورت ایجاد چنین زیرساختی، مردم خودشان حمل‌ونقل پاک را انتخاب می‌کنند، به‌گونه‌ای که شاید نیاز به فرهنگ‌سازی گسترده نباشد.

مهدی حسن‌زاده، کارشناس حمل‌ونقل پاک در گفت‌وگو با سیمنا کاشی

منابع آلاینده در شهر بزرگی نظیر تهران متنوع است و مجموع عوامل دست‌به‌دست یکدیگر داده‌اند تا شاهد این میزان از غلظت آلودگی باشیم

طرح هوشمندسازی به بحران گاز پایان می دهد؟

امااگرهای
هوشمندسازی
مدیریت مصرف
گاز

زهرا مرشدی - مدیر
راهکارهای اینترنت اشیا
فناپ زیرساخت

بحران مصرف گاز در کشور و ضرورت حرکت به سوی هوشمندسازی مدیریت مصرف در این سال ها یاد مطرح شده است. با بکارگیری کنتور هوشمند و جمع آوری داده ها در بازه های کوتاه تر و استفاده از الگوریتم های هوش مصنوعی، وقتی داده های مشترکان در لحظه، در همه روزهای هفته و در تمام ساعات های یک روز اندازه گیری می شوند، در نتیجه الگویی از مصرف مشترکان به دست می آید که افزون بر مدیریت بهینه مصرف گاز، سبب کاهش هزینه های مشتری در پرداخت بهای گاز نیز می شود. اطلاعات مصرف به طور خودکار و در بازه های زمانی بسیار کوتاه تر برای شرکت های توزیع گاز ارسال می شود و دیگر وابسته به حضور مأموران برای خوانش مصرف کنتور هاست. بنابراین، به شرکت های توزیع گاز این امکان را می دهد تا مصرف گاز را به شکل بهینه تری مدیریت کنند و هزینه های ارائه خدمات را کاهش دهند. از نگاه محیط زیستی هم راهکارهای هوشمندسازی در کاهش انتشار گازهای گلخانه ای موثر هستند، بدین ترتیب که مشترکان و شرکت های توزیع گاز با دریافت اطلاعات دقیق تری از مصرف گاز، می توانند مصرف گاز را به شیوه موثرتری مدیریت کنند و در نتیجه، انتشار گازهای گلخانه ای را کاهش بدهند.

در ایران از سال ۱۳۹۹ از کنتورهای هوشمند با پلتفرم مدیریت اندازه گیری شرکت فناپ زیرساخت، رونمایی شد، اما چرا تاکنون این طرح اجرایی نشده است؟

بررسی تجربه جهانی نشان می دهد که به نام تحول دیجیتال در صنعت توزیع و پخش گاز نیازمند تحول در مناسبات کسب و کار است و حل این مسائل، مستلزم یک ساختار مبتنی بر رویکرد اپراتور صنعتی؛ یعنی لازم است در کنار مجموعه حاکمیتی مانند شرکت ملی گاز ایران، یک سری اپراتور تخصصی فنآور وجود داشته باشند که نقش پیمانکاران جدید را برای این شرکت ها ایفا کنند و در حوزه فناوری های جدید به رفع نیاز در حوزه هوشمندسازی بپردازند. در این راستا، فناپ زیرساخت در قالب یک اپراتور صنعت هوشمند، با ایجاد زیرساخت تحول دیجیتال در صنایع، پلتفرم کنتورل و مدیریت کنتورهای هوشمند را طراحی، توسعه و پیاده سازی کرده که شامل زیرسامانه های مدیریت داده های اندازه گیری (MDM)، مدیریت مترکز کنتورها (CMM) و برنامه کاربردی امور مشترکان مبتنی بر پلتفرم اینترنت اشیا (پادوت) است، بنابراین ظرفیت تولید زیرساخت فنآوری در ایران وجود دارد. در این میان لازم است به مسائل تنظیم گری و حکمرانی بیشتر پرداخته شود.

در زمینه تنظیم گری قوانین، یکی از موفق ترین الگوهای هوشمندسازی کنتورهای برق و گاز در سطح جهان، برنامه هوشمندسازی کنتورهای برق و گاز انگلستان تحت رگولاتوری سازمان Ofgem است که بررسی آن می تواند برای متولیان امر بسیار راهگشا باشد. انگلستان از سال ۲۰۰۸ برای بهبود مدیریت مصرف گاز و کاهش انتشار گازهای گلخانه ای، قوانین اندازه گیری هوشمند را تنظیم و برای تولید و بکارگیری کنتورهای هوشمند گاز و برق، برنامه و روش اجرایی تدوین کرده است.

قوانین و استانداردهای SLC که این سازمان در زمینه اندازه گیری هوشمند گاز تنظیم کرده، با هدف حفظ منافع مشترکان، بهره وری انرژی و ارائه خدمات بهتر تدوین شده اند که به عنوان یک تجربه جهانی می تواند برای ما نیز راهگشا باشد. به عنوان نمونه در این اسناد آمده:

- تأمین کنندگان موظفند تا سال ۲۰۲۵ همه کنتورهای خود را هوشمند کنند.
- هیچ گونه هزینه اضافی بابت هوشمندسازی کنتور نباید از مصرف کننده دریافت شود.
- تعویض کنتور سنتنی به کنتور هوشمند باید با رضایت مصرف کننده باشد.
- هدف از هوشمندسازی، آگاه سازی مصرف کننده از میزان مصرف و ایجاد قابلیت برنامه ریزی و کنترل مصرف برای مصرف کننده بیان شده است.
- تأمین کنندگان موظفند به صورت رایگان یک دستگاه نمایشگر حجم مصرف در اختیار مصرف کننده قرار بدهند.
- تأمین کنندگان موظف به ایجاد و هماهنگی در زمینه شبکه مخابراتی هستند و مصرف کننده نباید در گیر این بخش باشد. در یکی از همین اسناد، روی الگوی پیش پرداخت و کنتورهای اختیاری به خاطر چالش های مطرح در آن، تأکید نشده و اختیار آن به مصرف کننده واگذار شده، اما از تأمین کنندگان درخواست شده است برای آینده گری همچنان روی کنتورهای اختیاری فعالیت داشته باشند یا در سندن دیگری به محدودیت های دریافت پیش پرداخت از مصرف کننده اشاره شده و در یک مورد دیگر، شرایط و الزام های قطع گاز مصرف کنندگان برای کنتورهای اختیاری (پس از پایان اعتبار) به طور کامل تشریح شده است.

حالا با بررسی این نمونه و تجربه موفق جهانی و با توجه به محدودیت ها، چالش های داخلی، درباره برنامه هوشمندسازی کنتورهای گاز در کشور می توان به این نتیجه رسید که:

- ۱- متولی رگولاتوری کنتورهای هوشمند باید در داخل تشکیل شود و با تدوین استانداردهای لازم برای کنتورهای هوشمند و کنتورهای هوشمند با قابلیت پیش پرداخت، سازندگان داخلی کنتور را هدایت، تنظیم و سپس تأیید کند.
- ۲- تدوین منشور حقوق مصرف کننده در زمینه استفاده از کنتورهای هوشمند و کنتورهای هوشمند با قابلیت پیش پرداخت توسط این متولی باید انجام و اجرایی شود.
- ۳- هوشمندسازی با هدف آگاه سازی مصرف کننده از مقدار مصرف خود در بازه های زمانی کوتاه (برای مثال روزانه) با توجه به تاثیر روانی آن بر عموم مصرف کنندگان یکی از روش های پسنیدیده در ایجاد فرهنگ صرفه جویی است.
- ۴- استفاده از کنتورهای هوشمند با قابلیت پیش پرداخت که نیاز به شیر برقی مدیریت مصرف نیز دارد، باید با مطالعات حاکمیتی، پدافندی، امنیتی و اجتماعی بیشتر همچنان در دستور کار قرار داشته باشد.

شهناز صفایی
editor@smtnews.ir

چالش کمبود گاز در ایران هر سال عمیق تر می شود. تاجایی که اکنون به یک بحران تبدیل شده، به طوری که زمستان ها در اوج مصرف، به دلیل اولویت مصارف خانگی، گاز برخی صنایع قطع و آسیب ها و زیان سنگینی به این بخش وارد می شود و حالا بر پایه گزارش مرکز پژوهش های مجلس به زودی کسری گاز ایران از فصل سرما هم فراتر می رود و به همه فصول سال خواهد رسید. اصل مهمی که دولت در این مدت بارها بر آن تأکید داشته و در گزارش های گوناگون هم به این موضوع پرداخته و آن را از جوانب گوناگون بررسی کرده ایم، بهینه سازی مصرف انرژی است. یکی از راهکارهای پیشنهادی برای مصرف بهینه، هوشمندسازی مصرف انرژی است که به اعتقاد کارشناسان، در کنار راهکارهای دیگر می تواند مشکل گشا باشد. در این گزارش با محور بهینه سازی مصرف انرژی به طرح هوشمندسازی کنتورهای گاز پرداخت و دلایل اجرایی نشدن این طرح را از کارشناسان حوزه انرژی جویا شد که در ادامه می خوانید.

جواد اوجی، وزیر نفت، آبان ۱۴۰۰ از کسری روزانه ۲۰۰ میلیون مترمکعبی گاز کشور در زمستان ۱۳۹۹ خبر داد؛ رقمی که زمستان ۱۴۰۰ به ۲۵۰ میلیون مترمکعب و زمستان سال گذشته به ۳۵۰ میلیون مترمکعب رسید. ادامه این روند، ایران را از صادرکننده به واردکننده گاز تبدیل خواهد کرد. بر همین اساس، ایران جز واردات روزانه ۱۰ میلیون مترمکعب گاز از ترکمنستان که به گفته وزیر

درباره دلایل پیاده سازی نشدن کنتور هوشمند گاز، مهدی عربزاده یکتا، مدیر ارشد کسب و کارهای صنعت هوشمند شرکت دانش بنیان فناپ زیرساخت در گفت و گو با **سازمان** با بیان اینکه مسئله انرژی یکی از چالش های اصلی جامعه صنعتی و عموم مردم است، حل کردن آن را نیازمند مشارکت دادن همه جامعه هدف دانست و گفت: امروز حکمرانان حوزه انرژی ما به دنبال حل مسئله انرژی هستند، اما سوال مهم اینجاست که خطمشی گذاران با دلالت بر کدام سازکار، با کمک چه کسانی و با کدام ابزارها، می خواهند خطمشی برای حل مشکل حوزه انرژی کشور ترسیم کنند؟ آیا حکمرانان به تنهایی می توانند مسئله را حل کنند، از آن مهم تر چقدر اطمینان به خطمشی ارائه شده وجود دارد و آیا ضمانتی هست که پس از حل آن، مسئله و معمای جدیدی ایجاد نمی شود؟

به باور عربزاده یکتا، باید از مدل ها و الگوهای سنتی تدوین خطمشی و حل مسئله عبور کنیم، گاهی که معتقد است هر مسئله ای تنها با تکیه بر فناوری قابل حل است یا رویکرد کهنه تر که فرهنگ سازی، تغییر الگوی مصرف مردم یک جامعه را تنها راهکار می داند. وی تأکید کرد: خطمشی گذار ما در حوزه انرژی باید مسئله را با کمک ذی نفعان اصلی از ابتدا بررسی و تا انتها با کمک آنها حل کند. دنیای امروز، دنیای حکمرانی الگوریتمی است. مفهومی کلیدی در مباحث جوامع دیجیتال نوپدید که بر پایه آن، فناوری های دیجیتالی، نظم آفرینی اجتماعی نوینی را پدید می آورند، بدین معنا که حکمرانی الگوریتمی مدلی جایگزین از نظم دولتی و اجتماعی ایجاد می کند که در آن از الگوریتم های حوزه علوم رایانه ای با بهره وری های مانند هوش مصنوعی، زنجیره بلوکی و... برای حل مسائل جامعه بهره گرفته می شود، به گونه ای که این الگوریتم ها از مرحله شناسایی مسئله تا تدوین خطمشی و در ادامه حل و نظارت بر مسائل یک جامعه نقش ایفا می کنند.

مدل حکمرانی سایبر و کراسی برای حل مسئله انرژی
این مدیر و کنشگر حوزه هوشمندسازی صنعتی در ادامه گفت: حکمرانی الگوریتمی، ساختار چندگانه منافع، قدرت و مقاومت را در برمی گیرد و به همین دلیل، در ادبیات مدیریت دولتی محل مناقشه است. با این اوصاف، چگونه مسئله ای مانند انرژی را می توانیم با تکیه بر فناوری حل کنیم، در حالی که فناوری خود پدیدآور سبکی نوپدید از حکمرانی مدرن است و خود حکمرانی هم با ارکانی مانند منافع، قدرت و مقاومت روبه رو است؟!

عربزاده یکتا افزود: بنابراین اگر به دنبال حل مسئله انرژی از مسیر تکیه بر فناوری هستیم، باید قبل از آن به سایبر و کراسی فکر کرده باشیم. سایبر و کراسی شکلی نوپدید از حکمرانی در جوامع نوین و دیجیتالی است که حکمران ها با استفاده موثر از داده ها و اطلاعات مسائل خود را شناسایی، حل و حتی حکمرانی می کنند. وی تصریح کرد: از آنجایی که هیچ مدل شناخته شده ای از دولت ها

نفت امسال از سرگرفته می شود، طی ماه های گذشته مذاکراتی نیز با روسیه برای واردات گاز داشته است و ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری روسیه مهر امسال از گفت و گو با ایران برای واردات گاز از روسیه خبر داد. در همین راستا، کنتور هوشمند گاز، یکی از راهکارهای در دسترس برای مدیریت هوشمند مصرف گاز است که ۲ سال

نروم گذار از الگوهای سنتی حل مسئله

و حکومت های سایبر و کراتیک وجود ندارد، مدل سازی چنین گونه ای از حکمرانی کمی پیچیده است، با این حال، بسیاری از کشورهای توسعه یافته، مسئله انرژی را به کمک مدل سازی های حکمرانی های نوپدید، به ویژه دربار آب و گاز حل کرده اند. **درک الگوی مصرف با بهره گیری از فناوری های نوپدید صنعت ۴/۰**

عربزاده یکتا با بیان اینکه جایگاه و اهمیت فناوری در مصرف انرژی نباید تنها متکی به فناوری فرض شود، اظهار کرد: حکمرانی الگوریتمی اگر چه با دلالت بر فناوری ها شکل گرفته، اما یک شبکه تحقیقاتی میان رشته ای است که به درک مفاهیم گسترده ای از حوزه های هوش مصنوعی، کلان داده ها، اقتصاد پلتفرمی، حکمرانی داده و تصمیم گیری های خودکار در این حوزه بستگی دارد. در ساختار حکمرانی الگوریتمی، مقررات الگوریتمی متناسبی تنظیم شده است که در آن، داده های دقیق تر که از طریق دستگاه های هوشمندی مانند کنتورهای هوشمند گاز و برق جمع می شود، برای سازماندهی موثرتر زندگی بشر و حل آنها مورد استفاده قرار می گیرد. اینجاست که می توانیم بگوییم مسیر خطمشی گذاری انرژی، متفاوت از مسیر خطمشی گذاری در تفکر سازمان بخش دیجیتالی است. پس اگر می گوییم خطمشی گذاران متفاوت می اندیشند و حتی متفاوت عمل می کنند، خیلی اشتباه نکرده ایم، چرا که امروزه فاصله معناداری بین خطمشی گذاری بخش های دولتی و خصوصی وجود دارد. وی ادامه داد: ما مسئله شرکت ملی گاز را برای هوشمندسازی پیدا کرده و به این نتیجه رسیده ایم که در مسئله بحران مصرف گاز در اوج سرما، چاره کار ریشه در فهم الگو مصرف از مسیر کاربرد فناوری های هوش مصنوعی و اینترنت اشیا است و نه فقط از مسیر تعویض کنتورهای قدیمی با کنتورهای مدرن هوشمند که تنها قدرت انتقال داده مصرفی را به شبکه بالادستی دارند، بنابراین بدون داشتن آن الگوها که ریشه در مدل سازی حکمرانی الگوریتمی خود دارد، چگونه می توانیم آن مسئله را حل کنیم. وقتی طرح پیشنهادی (RFP) منتشر شده را مرور می کنیم به تنها و مهم ترین بخش حل این مسئله که شناسایی و فهم الگوی مصرف مشترکان است، اشاره شده و خطمشی گذار آن را به فازهای آتی ارجاع داده است.

صنایع از اپراتورهای انرژی استفاده کنند
مدیر ارشد کسب و کارهای صنعت هوشمند فناپ زیرساخت همچنین درباره هوشمندسازی انرژی در صنایع گفت: راهکار ما این است که صنایع از اپراتورهای انرژی استفاده کنند. تصویرپردازی اپراتور انرژی را به کمک مدل سازی حکمرانی های نوپدید می توانیم ایجاد کنیم و بخش خصوصی در این زمینه با توسعه همزمان زیرساخت ها و شبکه های حکمرانی می تواند به دولت کمک کند. بهترین نمونه های عملیاتی این سبک از حکمرانی شهرهای هوشمند، به ویژه در شبکه های حکمرانی Local Governance هستند، که

هدف اصلی، بهینه سازی مصرف

آن استقبال نمی کنند؛ از این رو نیازمند پارانه ها و حمایت های خاصی به عنوان نمونه از محل اصلاح مصرف و... است تا در نهایت تأمین مالی شده، از آن استقبال شود و به مرحله اجرا برسد. عدم دسترسی به دیتا ماتیورینگ مناسب منجر به سیاست گذاری ناقص خواهد شد. کارشناس حوزه انرژی با اشاره به اینکه در حال حاضر اجرای این طرح بیشتر در کلانشهرها مدنظر است، ادامه داد: نکته مهمی که در این زمینه مطرح می شود، این است که با کمک کنتورهای هوشمند، می توانیم داده های خانوار را هم در سیاست گذاری های مورد استفاده قرار دهیم. ماتیورینگ لحظه ای همچنن می تواند بسیاری از

پیش در زیست بوم نوآوری و دانش بنیان کشور طراحی و معرفی شده و امروز اهمیت آن بیش از پیش بر سر زبان ها آمده است. کنتور هوشمند، یک محصول دانش بنیان ملی است که دستورالعمل کنسرسیوم کنترل گاز اکیاتان، فناپ زیرساخت و ایرانسل است، اما چرا با گذشت این ۲ سال و نیاز روزافزون به این طرح، همچنان پیاده سازی نشده است؟

افزایش قدرت محاسباتی، امکان تصمیم گیری خودکار و جایگزینی را با کمک حاکمیت الگوریتمی برای شهروندان و دولت ها فراهم می کند. جایی که حکمران های نوظهور به ویژه در حوزه انرژی می توانند یکی از گزینه های حل مسئله انرژی باشند

و دیگر و تنها دولت مسئولیت حل آن را بر دوش ندارد. وی افزود: در کشور چین، اپراتورهای انرژی در کنار اپراتورهای صنعتی نشسته اند، در این کشورها اپراتورها نمی گویند ما بخش انرژی شما را تولید می کنیم، می گویند ما مدیریت تک تک ماشین آلات را می توانیم به دست بگیریم تا مسئله انرژی را ریشه ای شناسایی و حل کنیم. **چرا پروژه کنتور هوشمند گاز اجرا نشده است؟**

عربزاده یکتا بر این باور است که به دلیل اینکه دولت بزرگ است، حکمرانی انرژی در بخش های مختلف انجام نمی شود، دولت هنوز برنامه دقیقی در زمینه سبک حکمرانی و مدل های تجاری آن در دست ندارد. این در حالی است که دولت ها در نظام ها و نظم آفرینی های جدید در دنیا بیشتر به سمت تنظیم گری در حال حرکت هستند و بخش خصوصی، پروژه های هوشمندسازی را انجام می دهد، ما هم خواستیم همین رویه را در پیش بگیریم، اما تاکنون موفق به عملیاتی سازی آن نشده ایم. بحث بر سر واگذاری این پروژه ها به شرکت خاصی نیست، بلکه موضوع عملی کردن هوشمندسازی انرژی توسط بخش خصوصی و با کمک و دلالت بر سبک های نوپدید از حکمرانی در حوزه انرژی است. وی افزود: امروز زمان آن رسیده که دولت ها از الگوریتم های رایانه ای، به ویژه الگوریتم های هوش مصنوعی و زنجیره بلوکی برای افزایش توانمندی در ساختار اداره امور بهره بگیرند. از این رو اگر دولت ها دقیقاً آگاه نباشند که تصمیمات آنها با کدام ارزش های جوامع دیجیتالی مطابقت دارند، اطمینان از سرانجام آنها غیرممکن خواهد بود؟!

عربزاده یکتا در پایان تأکید کرد: ظرفیت استفاده از الگوریتم ها در دولت ها برای افزایش تصمیم گیری باید به دقت مورد استفاده قرار گیرد تا مانع عقب افتادن از فرصت های پیش آمده نشود و الگوریتم سازی باید فرآیندی حساس به تعریف ارزش در هر جامعه باشد. وقتی محبت حکمرانی های دیجیتال و الگوریتمی مطرح می شود، ذهن های خیلی زود معطوف به دولت الکترونیک و ساختارهای پیاده سازی شده از آن می شوند، هر چند دولت الکترونیک یکی از مصداق مهم حکمرانی دیجیتال است، اما تفاوت هایی بین این دو وجود دارد که دقیقاً منظور من از مطالب بیان شده و مدل سازی ها به سبک الگوریتمیک آن، به هیچ عنوان، نوین سازی به سبک هایدیترگی های دوران دولت های الکترونیک نیست.

مشکلاتی که با کنتورهای عادی قابل حل نبود را برطرف کند. هاشم زاده در پایان تأکید کرد: اجرای طرح هوشمندسازی مصرف انرژی هم در کنار اقداماتی مانند تعرفه گذاری پلکانی، اصلاح تعرفه ها، بازار مبادلات انرژی و... یک سیاست تکمیلی است تا به هدف اصلی که مصرف بهینه مصرف انرژی در کشور است، برسیم.

سخن پایانی

به اعتقاد کارشناسان، برای بهینه سازی مصرف انرژی علاوه بر تأمین مالی برای اجرای طرح ها و راهکارهای پیشنهادی، رویکرد حاکمیت نیز بسیار تاثیر گذار است. در این زمینه، یکی از موضوعاتی که مطرح می شود، این است که تا دولت بزرگ است، حکمرانی انرژی در بخش های مختلف انجام نخواهد شد.

رشد چشمگیر تحویل محصولات فولاد مبارکه به مشتریان

بهروز راغی: محمداپسر طیب‌نیا، مدیرعامل فولاد مبارکه، امروزه نگاه‌های اقتصادی موفق بنگاه‌هایی هستند که بتوانند با آگاهی کامل از شرایط و نیاز بازارهای داخلی و جهانی و با بهترین عملکرد در حوزه‌های تولید، توسعه و تکنولوژی علاوه بر رفع نیازهای کشور، بیشترین سوددهی را برای خود و ذی‌نفعان حاصل کنند. در این میان نباید از تولید هدفمند و با صرفه اقتصادی بالا در کوتاه‌ترین زمان ممکن غافل شد؛ راهبردی که در خطوط تولید فولاد مبارکه با ثبت سفارش مشتری آغاز می‌شود و به تحویل محصول مورد سفارش در زمان مقرر خاتمه می‌یابد.

به گزارش خبرنگار **سنت** از استان اصفهان مدیرعامل فولاد مبارکه، اظهار کرد: با استناد به اطلاعات انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، ظرفیت تولید فولاد خام در کشور حدود ۴۸ میلیون تن است که در سال گذشته بیش از ۳۰ میلیون تن فولاد خام تولید شد و جایگاه ایران

در رتبه دهم جهانی تثبیت شد.

وی تصریح کرد: این میزان تولید توسط فولادسازی رقم خورده که مباردت به تولید بلوم و بیلت و تختال می‌کنند. سهم تولیدکنندگان تختال یعنی فولاد مبارکه، فولاد هرمزگان جنوب و فولاد خوزستان حدود ۱۱.۷ میلیون تن است و محصول تولیدی در بازار داخل به مصرف خطوط نورد گرم رسیده یا به بازارهای جهانی صادر گردیده است.

بنابر اظهارات مدیرعامل فولاد مبارکه، در صورتی که کف عرضه تکلیفی برای محصولات فولاد مبارکه در بورس کالا رعایت شود، مزاد تختال موجود قابلیت صادرات دارد که این مهم به‌درستی رعایت شده و پس از تأمین نیاز داخل، برنامه صادراتی شرکت جهت تأمین نیازهای ارزی کشور انجام گرفته و به‌دلیل کیفیت قابل توجه این محصولات، مشتریان بین‌المللی فولاد مبارکه اقبال زیادی به خرید از فولاد مبارکه دارند. در این راستا با تغییر رویکرد در بازاریابی داخلی و بین‌المللی شاهد توسعه بازار و رشد فروش داخلی و صادرات بوده‌ایم. مدیرعامل فولاد مبارکه اظهار کرد: میزان تحویل محصولات فولادی تخت فولاد مبارکه طی شش‌ماهه امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته در بازار داخل ۶ درصد و در بازار خارج ۱۵۳ درصد رشد داشته که این افزایش میزان فروش در حالی است که محدودیت برق فولاد مبارکه و مجتمع فولاد سبا در امسال از ۸ خردادماه آغاز و تا ۲۳ شهریورماه ادامه داشت و این مشکل باعث شد میزان کاهش تولید تختال ناشی از قطعی برق از حدود ۴۵۴ هزار تن در زمان محدودیت‌های سال ۱۴۰۱ به حدود ۶۲۰ هزار تن در شش‌ماهه نخست امسال افزایش یابد.

لزوم هوشمندسازی صنایع

معاون فناوری و نوآوری وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی یزد با تقدیر از کیفیت جلسه و موضوعات ارائه شده در شورای گفت‌وگو گفت: شورای گفت‌وگو یزد باید الگوی سایر استان‌ها باشد.

به گزارش خبرنگار **سنت** از استان یزد هشتاد و پنجمین نشست شورای گفت‌وگو دولت و بخش خصوصی استان در محل اتاق بازرگانی و با موضوع فناوری اطلاعات و ارتباطات و توسعه زیرساخت‌های دیجیتال در استان برگزار شد. میثم مابدی در این نشست با بیان اینکه یزد بستر مناسبی برای جهش در اقتصاد دیجیتال ایجاد کرده است گفت: شورای گفت‌وگو دولت و بخش خصوصی یزد الگوی سایر استان‌ها باشد.

وی با بیان اینکه تحول دیجیتال و هوشمندسازی در بخش صنایع ضروری است و باید با جدیت دنبال شود گفت: اهمیت حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان بر کسی پوشیده نیست و همه صنایع می‌توانند در زمینه هوشمندسازی اقدام کنند تا از ظرفیت‌های آنها در سطح ملی و بین‌المللی حداکثر بهره را ببریم.

وی با بیان اینکه خط تولید صنایع با هوشمندسازی قطعاً وضعیت بهتری خواهند داشت و آینده مطلوب‌تری در پیش است که رقابت‌پذیری را افزایش می‌دهد ادامه داد: احکام بسیار خوبی در زمینه هوشمندسازی پیش‌بینی شده که رشد اقتصادی برای بخش‌های اقتصادی از جمله کشاورزی، صنعت، معدن و سایر بخش‌ها، مشخص شده است و برای تحقق این اهداف، موضوع هوشمندسازی، بسیاری اهمیت دارد. معاون فناوری و نوآوری وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با اشاره به اینکه در حوزه دانش‌بنیان هم آیین‌نامه خوبی در وزارت ارتباطات داریم، اضافه کرد: در چند ماده از این آیین‌نامه بر ارتقای دانش و توانمندی‌های توسعه اقتصاد دیجیتال و دانش‌بنیان تأکید شده است و باید به سمت ایجاد مدارس و هنرستان‌های دانش‌بنیان و هوشمند برویم.

وی یکی از اهداف وزارت ارتباطات را توسعه آموزش مهارت‌های دیجیتال در سطح جامعه دانست و تصریح کرد: این آموزش‌ها برای مقطع دوره اول متوسطه دیده شده تا در کنار این آموزش‌ها زمینه اشتغال آنها نیز در این حوزه فراهم شود که البته وزارتخانه نیز منابعی برای این مهم تخصیص داده است.

عابدی با تأکید بر اینکه این آموزش‌ها از طریق سکوها و در مدارس دنبال می‌شود بیان کرد: آموزش‌ها در مدارس دولتی پیگیری می‌شود تا ضمن رعایت عدالت آموزشی، افزایش سواد دیجیتال دانش‌آموزان نیز تحقق یابد و بتواند آموزش‌های تخصصی را هم دنبال کند که انتظار داریم صنایع در استان نیز در این زمینه همراهی کنند.

به نقل از روابط عمومی اتاق بازرگانی یزد، وی با بیان اینکه اعتبارات خوبی از محل منابع ملی تخصیص یافته که به استان‌ها داده می‌شود گفت: اگر برای هر مدرسه یک کلاس تجهیز شود تقریباً همه دانش‌آموزان از این ظرفیت بهره‌مند می‌شوند و گام موثری در زمینه ارتقای سواد در این حوزه خواهد بود.

پرورش ماهی در دل دریا

فشار به ذخایر دریایی کاهش می‌یابد

استان بوشهر دارای ظرفیت‌های خوبی در حوزه شیلات است که از جمله این ظرفیت‌ها می‌توان به صیادی و آبی‌پروری اشاره کرد؛ مشاغلی که از گذشته‌های دور تاکنون در این استان رونق داشته است. استان بوشهر دارای بیشترین میزان ساحل با خلیج فارس است که ساحل‌نشینان از گذشته تا کنون در زمینه صید انواع آبی‌زبان به‌ویژه ماهی و میگو فعالیت داشته و همواره روزی خود را از دریا می‌گرفته‌اند. طی سال‌های اخیر آبی‌پروری نیز در استان بوشهر گسترش یافته و در کنار فعالیت‌هایی که برای صید انجام می‌شود، در سواحل استان بوشهر نیز زمین‌های مستعد برای پرورش میگو شناسایی شده و کشت انجام می‌شود. آب دریا از طریق کانال‌ها وارد اراضی ساحلی می‌شود و پرورش میگو در استخرها انجام می‌شود که زمینه‌ساز اشتغال و تولید در استان است و در آمدزایی و ارز آوری بالایی دارد. البته ظرفیت‌های آبی‌پروری در استان بیش از اینها است که باید برای توسعه آن اقدام شود. پرورش ماهی در قفس یکی دیگر از ظرفیت‌های استان بوشهر در حوزه آبی‌پروری است که طی سال‌های اخیر طرح‌هایی در استان بوشهر آغاز شده ولی ظرفیت تولید متناسب با استعدادهای موجود در استان نیست. توسعه طرح‌های پرورش ماهی در قفس می‌تواند نقش مهمی برای حفظ ذخایر دریایی و توسعه تولید و اشتغال با استفاده از ظرفیت‌های دریا داشته باشد. صنعت نوین و پرسود پرورش ماهی در قفس که چندسالی است با رویکرد ایجاد فرصت تنفس برای دریا، احیای زیستگاه‌ها و باز تولید ذخایر آبی‌زبان دریایی مطرح شده. امروز در جنبه‌های از مشکلات مختلف گرفتار شده و فعالان این عرصه برای بهبود وضع، چشم امید به حمایت دولت دارند.

این صنعت نوپا خلاف صنایع دیگر برای سر پا ماندن به استفاده از منابع انرژی برق، منابع آب زیرزمینی و سوخت نیازی ندارد و حتی زمینی بسیار کمتر تنها برای سایت پشتیبان اشتغال می‌کند و در بستر خون گسترده دریا اجرا می‌شود و محصولی که ۷۰ درصد آن به صورت ارگانیک است تولید می‌شود.

آن‌طور که حامد رضایی رئیس گروه پرورش ماهی در قفس اداره کل شیلات استان بوشهر می‌گوید: محصول تولیدی در این صنعت هم مصرف داخلی و مشکلات صنعت پرورش ماهی در قفس است مجموعه ۵۰۰ تنی با سرمایه‌گذاری ۱۶ میلیارد تومان، ۳۵ میلیارد تومان سود به خود می‌آورد.

اما حالا چالش‌های تأمین بچه ماهی، نبود زمین‌های ساحلی برای ایجاد مجتمع‌ها و سایت‌های پشتیبان، تنش‌های صیادان و پرورش‌دهندگان و محدودیت سرمایه‌گذاری دولتی از جمله مهم‌ترین مسائل و مشکلات صنعت پرورش ماهی در قفس است که گریبان فعالان این عرصه را در استان بوشهر گرفته است.

لزوم افزایش شمار واحدها و میزان تولید بچه ماهی
تأمین بچه ماهی از اساسی‌ترین مشکلات صنعت پر سود ماهی در قفس است تا جایی که امروز تأمین و تقویت این زیرساخت به عنوان مهم‌ترین خواسته فعالان در این صنعت مطرح می‌شود؛ در زمان حاضر تنها شرکت راموز در شهرستان تنگستان از تولید استان بوشهر مسئولیت تأمین آن را برای مجموعه‌های پرورش ماهی در قفس در این استان و کل کشور برعهده دارد و به اعتقاد رئیس گروه پرورش ماهی در قفس اداره کل شیلات استان بوشهر اگر روزی این مجموعه دچار مشکل شود همه مجموعه صنعت پرورش ماهی در قفس کشور زمین‌گیر خواهد شد.

سخنان یکی از فعالان صنعت پرورش ماهی در قفس در استان بوشهر نیز شنیدنی است. حمید رضا پیشاهنگ می‌گوید: انواع ماهی‌ها در این صنعت قابل پرورش است اما امروز تنها گونه سی باس است که از خارج از کشور وارد و بعد از وزن‌گیری برای ذخیره‌سازی در اختیار پرورش دهندگان قرار می‌گیرد.

از نظر این پرورش‌دهنده ماهی در قفس، ماهی خلاف میگو طعم‌های مختلفی دارد به همین دلیل تولید گونه‌های مختلف بازرپسندی و صرفه اقتصادی بیشتری برای تولیدکننده به همراه می‌آورد، چه خوب است اگر شیلات و مجموعه تحقیقات بعد از بررسی گونه‌های متعدد زمینه تولید و واردات بچه‌ماهی‌های مختلف فراهم و به این صورت این صنعت را از تولید تنها یک گونه مشخص خارج کنند.

به گفته پیشاهنگ در زمان حاضر انواع ماهی‌های سی باس، هامور و سیبرییم در همسایگی ما در کشورهای ترکیه، امارات متحده عربی و عربستان پرورش می‌یابد و پایین بودن هزینه تولید در ایران آن را برای صادرات قابل رقابت با همسایگان کرده است.

طرحی برای نجات دریا
در شرایطی که بستر دریا و ذخایر نهفته در آن سال به سال به واسطه صید غیر اصولی و ترال با تور چشمه ریز کف روب تخریب می‌شود، صنعت پرورش ماهی در قفس می‌تواند بهترین طرح برای نجات دریا باشد.

امروز به دلیل خالی بودن صیدگاه‌ها، صیادان برای صید خوب و مفید مجبورند به مناطق دور دست و عمیق دریا بروند اما باز

سالانه ۳۰۰ هزار هکتار از اراضی کشور بیابان زدایی می‌شود

معاون وزیر جهاد کشاورزی و رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور گفت: سالانه به طور متوسط در ۳۰۰ هزار هکتار از اراضی کشور، طرح مقابله با بیابان‌زایی اجرا می‌شود. به گزارش ایرنا عباسعلی نوبخت در حاشیه نشست پویش مردمی تولید و کاشت یک میلیارد نهال در محل اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری خوزستان بیان کرد: طرح مبارزه با بیابان‌زایی در مساحتی به میزان سه میلیون هکتار در بازه زمانی پنج سال آغاز شده است.

طبق گفته مدیر کل دفتر امور بیابان سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور عرصه‌های بیابانی در سال حدود ۶۰۰ میلیون دلار به کشور در بخش‌های مختلف خسارت وارد می‌کند.

وی با بیان اینکه برش‌های استانی این طرح نیز مشخص شده افزود: در قالب این طرح از ظرفیت خیران، مسئولیت‌های اجتماعی صنایع و اعتبارات تخصیص یافته استفاده خواهد شد.

تولید و کاشت ۲۵۰ میلیون اصله نهال در سال
نوبخت ادامه داد: طبق دستور رئیس‌جمهوری از سال گذشته پویش مردمی تولید و کاشت یک میلیارد نهال در مدت زمان چهار سال کلید

هم صید مطلوبی ندارند یا چنان‌که بیشتر رخ داده است، به اشتباه وارد مرز آبی کشورهای همسایه می‌شوند و این ورود غیرقانونی آنها را گرفتار زندان می‌کند؛ حال آنکه صنعت پرورش ماهی در قفس به شرط رفع چالش‌ها می‌تواند جایگزین خوبی برای این صیادی سخت و زیان‌آور باشد.

آن‌طور که رئیس گروه پرورش ماهی در قفس اداره کل شیلات استان بوشهر می‌گوید: در صید و صیادی نمی‌توان انتظار داشت که سال بعد صید بیشتر باشد اما از آوری بالایی دارد. بجا تولید آینده را افزایش داد.

به بیان رضایی پرورش ماهی در قفس یک صنعت دائمی و بدون محدودیت است که در همه ماه‌های سال می‌توان در این صنعت کار کرد. همچنین یکی از قابلیت‌های این صنعت فعالیت در آب‌های کم عمق و نزدیک به ساحل است که به مراتب خطرهای ناشی از صید را ندارد و اشتغالزایی خوب و ارز آوری بالایی دارد. او این را هم اضافه می‌کند که فروردین تا آذر زمان مناسبی برای فعالیت در صنعت پرورش ماهی در قفس است و خلاف پرورش میگو که کاهش دما آن را با مشکل روبه‌رو می‌کند، لایه حرارتی دریا این محدودیت را از پیش روی پرورش ماهی برداشته و افزایش و کاهش دما مشکلی در تولید آن ایجاد نمی‌کند.

صنعتی که با نفت برابری می‌کند
در زمان حاضر از ماهی سی‌باس آسیایی که گونه‌های شناخته شده در دنیا و بازار خوب و طرفداران زیادی در حوزه خلیج فارس، امریکا و اروپا دارد برای پرورش در صنعت پرورش ماهی در قفس استان بوشهر استفاده می‌شود؛ پیش‌بینی شده ۶۰ هزار تن تولید ماهی سی‌باسی در قفس بوشهر و بیشتر به کشورهای قطر، کویت، عمان و روسیه صادر شود.

چنانچه رضایی می‌گوید: امروز صنعت پرورش ماهی در قفس نروژ جایگاهی برابر با صنعت نفت این کشور دارد؛ پس برای حفظ ذخایر دریایی، ایجاد فرصت برای بازسازی ذخایر و اشتغال پایدار باید از تجارب این کشورها در آبی‌پروری در دریا بهره برد. این صنعت دارای تجهیزات و نه تأسیسات است به همین دلیل با افزایش تجهیزات امکان افزایش تولید محصول وجود دارد این در حالی است که در صنعت پرورش میگو این کار برآیند انجام نمی‌شود. هزینه پایین تولید، تولید ماهی‌های بین‌المللی و فروش آن در بازار جهانی، ارز آوری مناسب و اشتغال بالا، صنعت پرورش ماهی در قفس ایران را رقابت‌پذیر کرده است، افزون بر اینکه هیچ الودگی محیط زیستی ندارد از اکوسیستم دریا نیز حفاظت می‌کند.

کاهش فشار به دریا با توسعه آبی‌پروری
رئیس گروه پرورش ماهی در قفس شیلات استان بوشهر در

سخن پایانی

بهره‌برداری بیش از ظرفیت منابع آبی‌زبان دریایی با استفاده از روش‌ها و ادوات صید مخرب در دهه‌های اخیر باعث کاهش ذخایر دریایی، تخریب زیستگاه‌ها و صیدگاه‌ها و افزایش هزینه‌های صیادان بنادر جنوبی به‌ویژه در استان بوشهر شد، به همین دلیل کارشناسان از سال ۱۳۸۰ در کشور تلاش کردند با استفاده از طرح پرورش

طبیعی کشور در دستور کار است. نوبخت بیان کرد: حفظ پوشش گیاهی مراتع در قالب این طرح با اجرای برنامه‌های مختلف از جمله ساماندهی چرای دام مد نظر است.

معاون وزیر جهاد کشاورزی اظهار کرد: نظام‌نامه مردمی‌سازی حفاظت و توسعه عرصه‌های منابع طبیعی تهیه شده که در قالب این برنامه منابع طبیعی با کمک مردم حفظ می‌شود و از ظرفیت آنها در تمام طرح‌ها و پویش‌ها استفاده می‌شود.

شناسایی و معرفی دانه درشت‌های زمین‌خوار در کشور
وی در ادامه با اشاره به تشکیل کارگروهی برای مبارزه با زمین‌خواری در کشور اضافه کرد: به تمامی ادارات منابع طبیعی کشور دستور داده شده تا دانه درشت‌ها و زمین‌خوران کلان را شناسایی و به یگان حفاظت این سازمان معرفی کنند.

نوبخت ادامه داد: سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور در نظر دارد تا این متخلفان برخورد قضایی کند.

رئیس سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور روز یکشنبه در سفر به خوزستان برگزاری نشست پویش مردمی کاشت یک میلیارد نهال و بازدید از نهالستان‌های این طرح را در برنامه خود دارد.

در شرایطی که بستر دریا و ذخایر نهفته در آن سال به سال به واسطه صید غیر اصولی و ترال با تور چشمه ریز کف روب تخریب می‌شود، صنعت پرورش ماهی در قفس می‌تواند بهترین طرح برای نجات دریا باشد

گفت‌وگو با خبرنگار مهر اظهار کرد: با توجه به کاهش ذخایر آبی‌زبان دریایی و میگو باید به سمت آبی‌پروری برویم و طرح‌های پرورش ماهی و میگو بیش از پیش گسترش یابد.

علی قوام‌پور اضافه کرد: با توجه به دلایل مختلف از جمله صیده‌های مستمر و ورود آلودگی‌های متعدد به دریا شاهد کاهش ذخایر دریایی هستیم و این موضوع نه تنها در ایران بلکه در همه جا وجود دارد.

وی یکی از اقدامات مناسب برای کاهش فشار به دریا را پرورش ماهی در قفس عنوان کرد و گفت: با حمایت مناسب از سرمایه‌گذاران می‌توان زمینه توسعه پرورش ماهی در قفس را فراهم کرد و به نتایج مورد نظر دست یافت.

رئیس گروه پرورش ماهی در قفس شیلات استان بوشهر افزایش تولید طرح‌های پرورش ماهی در قفس را یکی از برنامه‌های مهم عنوان کرد و ادامه داد: از ظرفیت‌های آبی‌پروری در استان بوشهر به صورت ویژه حمایت می‌شود.

قوام‌پور به ظرفیت‌های صادراتی در حوزه آبی‌زبان استان اشاره کرد و افزود: توسعه زیرساخت‌های صادرات، صنایع تبدیلی و فرآوری و بسته‌بندی محصولات شیلاتی در بازارهای خارجی می‌تواند سهم استان بوشهر را در بحث صادرات محصولات شیلاتی افزایش دهد.

آبی‌پروری در بوشهر حمایت می‌شود
استاندار بوشهر در گفت‌وگو با مهر اظهار کرد: در استان ظرفیت‌های بسیار خوبی برای تولید و اشتغال وجود دارد که از مهم‌ترین ظرفیت‌ها می‌توان به آبی‌پروری به‌ویژه پرورش ماهی و میگو اشاره کرد.

احمد محمدی‌زاده استان بوشهر را قطب تولید میگوی پرورشی در کشور دانست و اضافه کرد: با ایجاد سایت‌های جدید باز هم شاهد افزایش سهم استان در تولید میگوی پرورشی خواهیم بود. وی توسعه اقتصاد دریا محور را یکی از گام‌های مهم دانست و افزود: علاوه بر پرورش میگو در سواحل استان بوشهر، توسعه پرورش ماهی در قفس را به عنوان یک اولویت مهم در دستور کار داریم.

وی پرورش ماهی در قفس را یک حرکت مهم برای تأمین نیازهای بازار دانست و اضافه کرد: این طرح‌های یک سرمایه‌گذاری مطمئن است که نتایج بسیار خوبی خواهد داشت و از سرمایه‌گذاران برای حضور در این حوزه دعوت می‌کنیم.

در استان بوشهر ظرفیت‌های بسیار خوبی برای تولید و اشتغال وجود دارد که از مهم‌ترین ظرفیت‌ها می‌توان به آبی‌پروری به‌ویژه پرورش ماهی و میگو اشاره کرد

